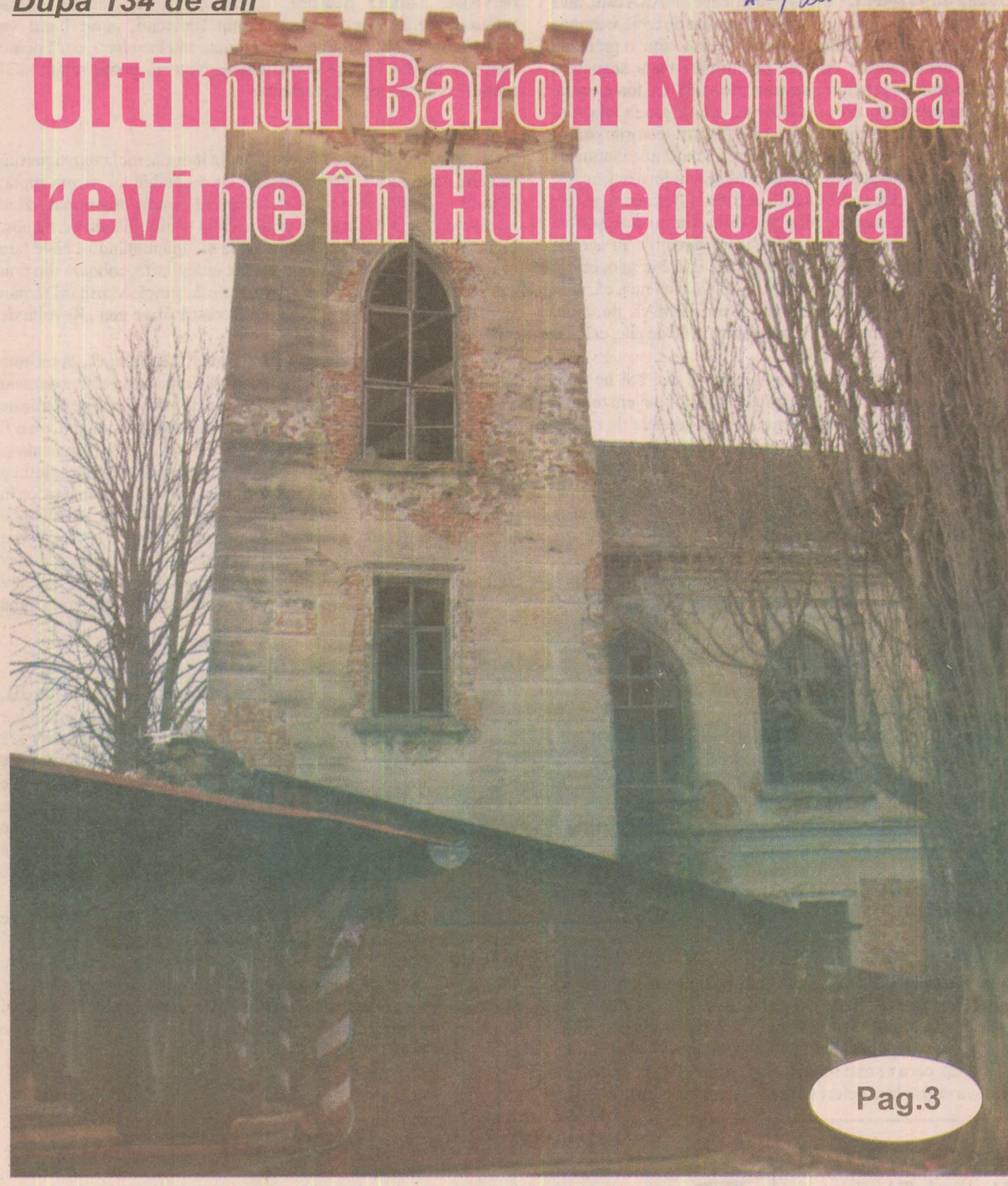
Publicaţie a judeţului HUNEDOARA

Lumea de azi

PUBLICAŢIE DE ANALIZĂ ŞI INFORMARE
ANUL IX NR. 64, 2011

După 134 de ani

Ultimul Baron Nopcsa revine în Hunedoara

Pag.3

EDITORIAL

TRĂIEŞTE ŞI IA AMINTE

Poate că uneori ne simţim striviţi de griji şi neîmpliniri. Uneori ne hazardăm să aruncăm responsabilităţile în stânga şi în dreapta atunci, în clipa în care resimţim mai dureros ca niciodată, propriile decepţii. Dincolo de ostrovul provizoriu în care trăim, una dintre cele mai profunde radiografii a propriilor neputinţe ne-a lăsat-o regretatul Octavian Paler în "Deşertul pentru totdeauna": "Să-mi pun ordine în amintiri? Poate că o s-o fac într-o zi, dacă mă voi bucura de răgazul necesar şi voi avea linişte care-mi lipseşte acum. Deocamdată, m-ar interesa altceva. Aş putea consimţi că m-am iubit pe mine mai mult decât am iubit adevărul şi că, de aceea, sunt în măsură să confirm că regretele sunt uneori o formă, indirectă, de vanitate.

Daniel MARIŞ
(Continuare în pag. 2)

CMYK

ZVONUL ZILEI

Se zvoneşte că demisia lui Dorin Martin, fosta "eminenţă cenuşie" a poliţiei hunedorene, din funcţia de manager al judeţului, ar fi un semn de rău augur pentru actualul preşedinte al C.J.Hunedoara, Mircea Moloţ, unele surse punând plecarea acestuia nu pe seama "motivelor personale" ci pe aceea a semnalelor primite din partea unor personaje ce desfăşoară activităţi extraconfidenţiale.

TRĂIEŞTE ŞI IA AMINTE

(Urmare din pag.)

De la contradicţia că regretele îţi permit să te crezi mai bun decât eşti până la convingerea că toate nereuşitele se explică prin faptul că nu ţi-ai utilizat cum se cuvine calităţile nu e decât un pas mic. Pe care eu l-am făcut. Probabil, inclusiv de ideea ratării s-ar cuveni să ne apropiem cu prudenţă. La urma urmei, lumea e plină de rataţi. Câţi ar putea spune că şi-au văzut împlinite toate aşteptările? Poate, e chiar o lipsă de modestie să declari: sunt un ratat! Ca să devii "ratat", trebuie să fi avut nişte visuri înalte, nişte ambiţii mari. Le-am avut? N-aş putea să jur. În schimb, acum, mi-ar fi mai uşor, cred, să vorbesc despre eşecuri pe care altă dată le-am ocolit sau le-am judecat superficial.

Chiar dacă nu mi-am dat viaţa la câini, mă tem că am avut o idee greşită despre mine. Prea romantică şi, mai ales, îmbâcsită de prejudecăţi."

NE-A PĂCUT

Mârlanul anului 2011

"Mârlanul anului 2011 e un amestec de muşchi şi grăsime ambalate în tatuaje, bermude, maiou de firmă, cu eticheta la vedere, zornăind de lanţuri. Ostentativ. Gândeşte cu deştul mijlociu, pe care ţi-l arată înainte să te porcăie. Mers de gorilă odihnită, nu ocoleşte, despică mulţimea de pe trotuar. Privire supărată rău. Dacă te uiţi la el cu reproş, eşti la un pas de dezastru. Dacă insişti, trece la flegme şi băga-mi-aş! E forma blândă a atenţionării până la pumni. Plin de euroi, înconjurat de ţoape flămânde care vânează tâmpiţii cu bani, sugerând pasiunea pentru tv, insule, modelling.

La cafenea, când se aşează pe scaun, cocălarul îşi răscrăcănează membrele inferioare care au părul pieptănat îngrijit cu cărare. Fetele din dotare chiloţi abia acoperiţi de mini, sârme, bluze siliconate, unghii false, maieuri afişează un aer demn, artiste de telenovelă trimise la munca de jos. Sub brâu. Freacă telefoanele, dau semeseuri, chicotesc tâmp ca să atragă atenţia, stârnind mârâitul maimuţei, afundate în socoteli. El e noua gorilă de afacerii din Beller, care-şi bate capul să-i găsească lui Piţi de lucru, să n-o prindă intemperiile pe centură". ***(Jurnalul Naţional)***

GLOANŢE OARBE

Moto:"*Prostia multiplicată nu încetează de a fi prostie; se intensifică doar caracterul ei vizibil.*" (**Stanislav Lem**)

Ne*având o temă bine conturată, am preferat o*

Selecţie de ştiri...

... exterioare

- **Goana după satelit.** Ce mai poţi pricepe? NASA este, nu-i aşa, o agenţie spaţială respectabilă, dotată cu sute de creiere umane şi electronice, toate la superlativ, şi având la dispoziţie o grămadă de sateliţi de toate felurile cu care pot urmări viaţa sexuală a chiţcanului-cu-trompă prin iarba savanei, de pildă. Cu toate aceste dotări, când un satelit obosit se lasă de pe orbită şi o ia lela spre Pământ, NASA devine incapabilă să-i calculeze traiectoria, pentru a afla când şi unde se va produce impactul. Cu vreo 2 zile înainte de acesta, Agenţia a pronosticat că satelitul va pica undeva în Europa, după ce mai indicase Oceanul Pacific, Africa şi Polinezia, parcă. Asta seamănă bine cu personajul acela diliu din nu mai ştiu ce desen animat pentru copii, care indica toate direcţiile în acelaşi timp. Ultima dată nici nu a greşit prea mult. Bătrâna găoace s-a prăbuşit la vecini, undeva prin Texas, USA. Păcat că nu a căzut la noi: ar fi fost teleportat fără întârziere la un REMAT, de unde, conform principiului karmic, s-ar fi reîncarnat în 40 de zile, cel mai probabil într-un cărucior de butelie.
- **Soarele ucigaş.** Se zice că în următorii doi ani ne vom obişnui cu căderile de sateliţi. Exploziile solare vor deveni tot mai intense, vor cădea sistemele de comunicaţii şi reţelele de curent electric, iar bieţii noştri sateliţi, ridicaţi cu sudoare acolo sus, vor începe să se prăbuşească înapoi pe Pământ ca nişte fluturi cu aripile arse. Poate că NASA va descoperi totuşi, în cele din urmă, un algoritm de calcul al traiectoriilor cu buf, ca să nu mai ţopăim ca nişte caraghioşi prin ploaia de resturi fierbinţi.

...externe

- **I-a ajuns blestemul lui Băse.** Nici nu au apucat bine olandezii să zică „veto" primirii noastre în Schengen, că s-au şi procopsit cu o bacterie în acelaşi timp iubitoare de lalele şi urâtoare de fiinţe umane. Noroc însă că au fost blocate la vamă, de ai noştri. Vamă care nu ar mai fi existat dacă Olanda ar fi spus „da"!
- **Se rupe cârma.** Obama, protectorul negru al Ţărilor de Dincolo, a cam persiflat marea noastră burghezie europeană, făcând-o responsabilă de proasta gestiune a crizei economice şi de revenirea ei. În contra-partidă, lui Obama i se transmite tradiţionalul „ba pe-a mă-tii, că şi la tine-i la fel". Şi aşa, în timp ce ei, aflaţi în derivă, îşi tot freacă neputincioşi provele de pupe, doar căpitanul nostru, ţinându-se cu o mână de cârmă, se scufundă demn, odată cu nava, inspirat de celebrele: „Opreşte Nae vaporu/ Opreşte că mă scufund/ Un val îmi atinge picioru/ Şi-mi trage izmana la fund".

...interioare

- **Apa scumpeşte lumina.** Seceta de anul acesta a tras apele în interiorul Pământului. Multe cursuri de apă au secat, de tot sau aproape. Pe unele dintre ele sunt construite hidrocentrale, care, fără apă, nu mai funcţionează. Curentul produs de hidrocentrale era cel mai ieftin, ceea ce mai scădea din preţul kilowattului. Acum însă factura va creşte la niveluri termo şi atomo. Mai urmează şi o scumpire ruso la gaze ca să revenim la clasica încălzire cu baligă de cămilă, importată contra apă de la berberi.
- **Particula şi antiparticula.** Undeva sub Alpi, în interiorul scoarţei, există un colosal laborator al Organizaţiei Europene pentru Cercetare Nucleară (CERN). Acolo, un grup de fizicieni au făcut un experiment în urma căruia au observat că nişte particule nervoase, numite neutrini, depăşesc viteza luminii. Dacă măsurătorile se vor confirma, spun fizicienii, acest lucru va schimba modul în care înţelegem fizica. Mă întrebam, dacă poate schimba modul în care o înţelegem, oare nu poate schimba şi modul în care *nu* înţelegem fizica?

...interne

- **Stare de plictis.** Despre situaţia internă, nici nu mai merită să scrii mare lucru. Ţara seamănă cu o corabie cu cârma ruptă, plutind în derivă pe o mare de căcat. Marinarii nu au toată ziua altceva de făcut decât să se prăjească la soare ţinându-se de nas. Din când în când ofiţerii se răstesc la ei, ameninţându-i că le taie din raţie. Apoi, cu satisfacţia datoriei îndeplinite, coboară din nou sub punte, să bea şi să-şi mai taie o felie de şuncă. Marinarii rămân să mârâie nemulţumiţi şi să-şi povestească filme gen „Revolta de pe Bounty".
- **Recorduri naţionale.** Ar fi, totuşi, de notat, că, la recenta campanie de curăţenie generală, o trupă formată din câţiva oameni a strâns într-o singură zi vreo 700 de saci de gunoaie de pe dealurile din jurul Devei, ceea ce constituie un nou record naţional (care o fi acela mondial?). Asta înseamnă, însă, că pe lângă sprinteneala şi rezistenţa acestor voluntari remarcabili, la atingerea recordului a contribuit şi o densitate optimă de gunoaie. Adică nu vânai tu, ca în alte părţi, petu' sau punga prin tufişuri sau şanţuri, ci încărcai industrial, cu lopata. Probabil tot solul era împovărat cu un strat gros de gunoaie, de te şi întrebai pe unde măsa mai pasc caprele? Sau poate s-or fi obişnuit să mănânce pungi de pufuleţi, aşa cum broaştele ţestoase mănâncă meduze? Dar asta era o ştire mai bună de trecut la

...locale

- **Istoria sportului.** O deşteaptă de la un ziar local se întreba, atunci când prof. Simion Molnar a fost numit manager (administrativ, parcă) la CNS „Cetate" Deva, dacă asta nu are cumva dedesubturi politice, deoarece onorabilul profesor de istorie nu are o pregătire pe specificul acestei unităţi de învăţământ(!). De parcă pentru a fi manager, sau profesor de istorie la un colegiu sportiv, trebuie să alergi zilnic cu Usain Bolt sau să te antrenezi cu Serghei Bubka! Pe principiul că şi ăl de se angajează şofer la NASA ar trebui să aibă măcar un doctorat în mecanica fluidelor.
- **Festivalul toamnei** nu-l comentez, fiindcă nu am trecut pe acolo. Am observat doar, de la o distanţă sigură, căluşei şi tiribombe în culori ţipătoare. Se simţeau arome de grătar şi în aer se propagau vibraţii ce aduceau a manele. M-a amuzat ideea de a lipi scena unde se interpretau delicatele manele cu bani, fete şi duşmani, de catedrala „Sfântul Nicolae", cel care îi pedepsea pe păcătoşi cu băţul!

Antineutrinul

Mircia, încă mai trăim şi fii sigur că suntem numai ochi şi urechi!

Mie unu' îmi place la Mircia Muntean, primarele Devei, că are şi pahar şi pui şi brânză, ca-n reclama de la iubirea primă a vieţii lui McDonald's. Când îl întreabă un jurnalist pe holurile instituţiei pe care o păstoreşte (oare?), dacă n-ar fi bine să schimbe nu'ş'ce sărbătoare a Devei, de pe data de 1 noiembrie, când se face că e şi ziua morţilor, ce răspunde admirabilul primarele: „Mort eşti tu!". Hunedoara şi teveul mamei ei de viaţă! (**D.M.**)

Coşmarul Deva Petroşani şi retur

Dacă te bate gândul să fi turist de Valea Jiului, mai bine las-o baltă. Grav e însă atunci când ai vreo treabă pe acolo, una care nu suportă amânare şi pentru care ai nevoie de mai mult de două ore şi jumătate la dispoziţie. Pentru că, efectiv te afli la cheremul dispoziţiei firmelor de maxi-taxi. Prima maşină pleacă din Deva la ora 9 dimineaţa şi ajunge în Petroşani la 10.55, iar ultima pe drumul înapoi pleacă la 13.30 şi ajunge... când ajunge.

Nu poţi să pleci „cu noaptea-n cap", şi nici să vii pe la apus de soare. Asta, din cauză că licenţele de transport pe ruta Deva Petroşani şi retur au fost atribuite total aiurea, de către Consiliul Judeţean Hunedoara. Ori se va face o reatribuire de traseu, după capul omului normal, ori mai bine de n-ar mai fi un mijloc de transport care e absolut tâmpit! I-o spunem asta preşedintelui CJ Hunedoara, Mircea Ioan Moloţ, pe care tocmai că-l ştim om destul de practic şi de-asta ne şi miră bulibăşeala de care, mira-m-aş ca el să nu ştie.

Şi tot preşedintelui CJ îi adresăm întrebarea dacă a făcut vreodată drumul acesta cu microbuzul pentru că maşina sa poate are suspensii o.k. să dea cu capul de tavan la fiecare kilometru, când pică-n câte-o hârtoapă. Deoarece şoseaua DN 66, Deva Petroşani, pe o lungime de 105 km, se află într-o permanentă reabilitare de 22 de ani, se circulă şi pe dreapta şi pe stânga, cu stop după stop, pur... româneşte.

Ar mai fi varianta mersului cu „ia-mă, nene", personal am încercat-o, pe bucăţi de drum, nici asta nu e prea grozavă pentru că, de când ne credem mari şi tari europeni, nici dracu' nu mai opreşte să te ia pentru doi poli. Poate o încearcă domnul preşedinte al CJ şi pe asta... Aşa că, mai bine stai, nene, acasă ori dacă ai chef de mers, du-te în oricare altă direcţie nu în asta care e chinul de pe lume!

Daniel Marian

__După 134 de ani__

Ultimul Baron Nopcsa, din nou la Deva

Una dintre cele mai ciudate familii din Transilvania, legată strâns de municipiul Deva şi zona Hunedoarei, a fost familia Nopcsa. Ultimul descendent al acestui clan, Franz Nopcsa, s-a născut la Deva în anul 1877 şi a crescut la castelul de la Săcel, situat între Sântămărie Orlea şi Râu de Mori, în Ţara Haţegului, devenind un celebru savant şi academician, membru al Academiei de Ştiinţe din Viena, fondator al paleobiologiei, director al Institutului Geologic Regal din Budapesta şi iniţiator al studiilor de albanologie, pretendent la tronul regal al Albaniei şi descoperitor al dinozaurilor pitici. Veritabil aventurier, Franz Nopcsa a fost şi un pasionat fotograf. Aceasta este şi tema unei inedite expoziţii itinerante care a debutat la Deva şi va continua la Hunedoara şi Haţeg, intitulată „Fotografiile unui hunedorean de la începutul anilor 1900", organizată de Societatea de Educaţie Nonformală şi Socială (SENS) alături de partenerii săi, Muzeul Civilizaţiei Dacice şi Romane Deva, Agenţia de Dezvoltare Economico-Socială a judeţului Hunedoara şi Uniunea Artiştilor Plastici, Filiala Deva.

Teribila istorie a clanului „Noapte"

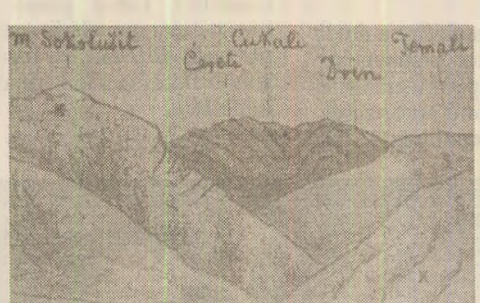
Familia aceasta, care a fost una dintre cele mai celebre din toată Transilvania, s-a stins în mod dramatic odată cu ultimul Nopcsa. Castelul de la Săcel, azi în paragină, fosta proprietate a familiei, aminteşte de o lume astăzi trecută. O lume cu baroni şi contese, trăsuri şi castele, baluri şi jafuri. Istoria clanului Npocsa se împleteşte cu trecutul mai multor familii nobiliare din Transilvania, între care şi a Huniazilor. Numele lor, Nopchia, care înseamnă „Noapte", a fost maghiarizat după 1701, devenind Nopcsa.

Cu toate acestea, la 1848, Laszlo Nopcsa încă se considera român şi a participat la Adunarea Naţională a românilor de la Blaj. Între membrii familiei s-au numărat prefecţi ai Comitatului Hunedoarei, consilieri guvernamentali şi cancelari ai Curţii pentru Transilvania, cavaleri ai diferitelor ordine imperiale, membri ai Ministerului Regal, membri ai Casei Regale, şefi peste fisc, locţiitori ai şefului Unităţii Regale a armatei crăieşti, tezaurieri, botanişti, paleontologi, directori ai Teatrului Naţional de Operă din Budapesta.

Întreaga lor familie s-a perpetuat de fiecare dată printr-un singur descendent pe linie masculină. În ciuda acestui handicap, bărbaţii din familia Nopcsa au fost îndrăzneţi, aventurieri, oameni de lume, cartofori şi cărturari în acelaşi timp. Dar cel mai mult s-a remarcat Laszlo (Vasile) Nopcsa prin biografia lui de-a dreptul spectaculoasă. Despre el se spune că a fost celebrul tâlhar „Faţă Neagră", un fel de haiduc, care noaptea ataca nobilii bogaţi şi îi ajuta pe săraci.

Scriitorul maghiar Jokay Mor a scris un roman care îşi are acţiunea în zona Haţegului. „Sărmanii bogaţi" a fost un roman de succes al anilor 1860. Personajul central era baronul Hatzegy, un tâlhar supranumit şi „Faţă Neagră". Asemănarea dintre acest personaj şi baronul Laszlo Nopcsa este atât de mare încât mulţi au identificat cele două personaje.

Cert este că după apariţia romanului, familia Nopcsa a avut două procese cu scriitorul maghiar, pe care se pare că l-au şi ameninţat cu represalii, procese pe care le-a pierdut. După asta, Laszlo Nopcsa a dispărut de la domiciliul lui din Săcel. El nu a mai apărut niciodată pe acolo. A murit singur în 1883, la Deva. Cu toate că familia lui susţinea că nu ştia unde se află, numele lui Laszlo Nopcsa apare ca al doilea naş pe actul de naştere al nepotului său Ferenz, născut tot la Deva, în 1877. Dispariţia definitivă a lui Laszlo Nopcsa din locurile sale unde îşi avea familia şi averea creează numeroase ipoteze în legătură cu veridicitatea legendelor despre „Faţă Neagră". Nu cumva „Faţă Neagră" este un fapt real de a cărei răspundere încearcă să scape ascunzându-se până la sfârşitul vieţii?

În altă ordine de idei, numele lui Laszlo Nopcsa este legat şi de castelul de la Zam, folosit drept casă de vacanţă şi vânătoare. În timpul Revoluţiei de la 1848, baronul s-a refugiat de la Deva la Zam de unde i-ar fi cerut episcopului Andrei Şaguna să se deplaseze în Comitatul Hunedoarei spre a preîntâmpina apariţia unor tulburări. Vizita episcopală ar fi avut loc, episcopul predicând şi în biserica de la Zam. Alegerea baronului ca vicepreşedinte al delegaţiei române în urma Adunării de pe Câmpul Libertăţii din Blaj, delegaţie ce urma să prezinte împăratului din Viena revendicările românilor ardeleni, a condus însă la denigrarea sa de către contemporanii săi maghiari.

Un nou destin, o nouă aventură

Nici nu apucase să se stingă Laszlo, că în familia Nopcsa se năştea un nou personaj care avea să răscolească istoria acestei familii. Este vorba despre Francisc (Frerenz, Franz) Nopcsa, primul, dar care mai târziu avea să fie şi ultimul nepot al lui „Faţă Neagră". Până la vârsta adolescenţei, Franz a avut o viaţă ca a oricărui copil din familia Nopcsa. Ca toţi ceilalţi, a studiat liceul Therezianum din Viena, când o întâmplare petrecută pe domeniul familiei, la Sânpetru, avea să-i dea un nou curs întregii sale existenţe.

În 1895, sora lui Ilona descoperă întâmplător nişte oase ciudate de animal, pe care le arată fratelui său Franz. Franz a luat oasele cu el la Viena şi le-a arătat lui Eduard Suess, un renumit profesor în geologie. Îndemnat de ilustrul profesor, Franz se dedică studiului acestor oase şi ajunge student la Universitate, unde studiază paleontologia. La 22 de ani susţine la Academia de Ştiinţe din Viena, prima lucrare ştiinţifică, în care descrie un nou gen de specie de dinozaur erbivor, numit de el Limnosaurus Transsylvanicus. Erau tocmai oasele pe care Ilona le descoperise la Sânpetru. La momentul respectiv, paleontologia vertebratelor era o ştiinţă incipientă, Nopcsa a trebuit să fie un autodidact, astfel că performanţele sale sunt de apreciat o dată în plus. Fosilele descoperite de Nopcsa sunt ale unor animale care au trăit la sfârşitul Mesozoicului (era reptilelor), fiind prin urmare ultimii dinozauri. În domeniul paleontologiei, Laszlo Nopcsa a fost un deschizător de drumuri, dând o nouă direcţie studiului fosilelor prin paleofiziologie.

Prin Munţii Albaniei

În 1903, odată cu obţinerea titlului de doctor în ştiinţe, Franz primeşte în dar de la unchiul său 2.000 de coroane, pe care le va folosi pentru realizarea unui vechi plan de călătorie în Albania.

E greu de explicat ce l-a atras pe Franz Nopcsa către Albania, dar cert este că el a considerat această ţară ca pe a doua lui patrie. Poate o contribuţie au avut romanele lui Karl May despre Albania şi care i-au fermecat copilăria. Franz i-a îndrăgit atât de mult pe albanezi, încât nu mult a lipsit să ajungă regele Albani ei. Dar de ce nu? A mai fost unul dintre ei regele Ungariei. Cert este că Nopcsa rămâne unul dintre cei mai reputaţi albanologi. S-a implicat atât de mult, încât a participat chiar şi la luptele între triburi, prilej cu care a fost rănit de gloanţe.

Între cele 150 de lucrări ştiinţifice pe care le-a publicat de-a lungul vieţii, multe dintre ele se referă la geografia Albaniei, sau la dialectele vorbite acolo. El a scris şi publicat extensiv în probleme de albanologie, acoperind un domeniu foarte larg, cuprinzând lingvistică, etnografie, arheologie şi istorie. A alcătuit o hartă geologică a Albaniei, care este în mod surprinzător valabilă şi astăzi.

Spion în Retezat

Începutul Primului Război Mondial îl găseşte pe Franz Nopcsa în postura de a încerca să convingă autorităţile de la Bucureşti să nu intre în luptă alături de forţele Antantei. Demersurile sale au eşuat însă şi timp de patru ani a făcut parte din serviciile speciale ale armatei maghiare, trăind ca şi cioban în Munţii Retezat, de unde transmitea informaţii austro-ungarilor. Misiunea primită de la Viena, de la generalul Conrad, consta în supravegherea graniţei dintre Ungaria, România şi Serbia, a mişcărilor sârbilor cât şi a românilor din Transilvania şi Banat. Scrisorile conţinând informaţii erau scrise printre rânduri cu cerneală simpatică din suc de lămâie şi trimise la Viena.

După 1918, bunurile familiei Nopcsa au fost confiscate de statul român. În vara anului 1920, Franz Nopcsa este invitat să lucreze pentru Institutul Geologic din Bucureşti, primind chiar o scrisoare de imunitate. În Bucureşti, Nopcsa reuşeşte să primească înapoi domeniul său din Transilvania. Imediat însă acesta a fost bătut şi alungat de sătenii revoltaţi care considerau că baronul nu mai are nicio calitate de proprietar.

Destin frânt la Viena

Pentru Nopcsa, plecarea de la Săcel a fost dureroasă. Cu craniul fracturat el s-a refugiat la o familie din satul vecin, apoi au început peregrinările la Budapesta şi Viena. Începea declinul lui financiar. Fără veniturile pe care i le asigurau proprietăţile familiei, viaţa lui a devenit tot mai dificilă. O veche boală de nervi i s-a agravat în urma bătăii primite. Pe lângă asta purta şi răspunderea pentru soarta secretarului său Bajazid, un albanez necioplit care l-a însoţit pretutindeni. Franz Nopcsa se pare, a fost homosexual, iar albanezul Bajazid Elmas Doda a fost iubitul lui timp de 22 de ani şi nu avea de gând să-l părăsească. În compania albanezului, Nopcsa a cutreierat numeroase ţări şi a scris lucrări ştiinţifice a căror importanţă este recunoscută şi astăzi. Dar cele mai importante descoperiri sunt în domeniul paleontologiei, domeniu în care este recunoscut de toată lumea ştiinţifică. Fosilele descoperite de el în bazinul paleontologic al Haţegului deschid drumul unor noi ipoteze despre ultimele momente ale existenţei dinozaurilor pe planetă. Având o talie mult mai mică decât a contemporanilor săi din alte părţi ale lumii, dinozaurii pitici din Haţeg mai dau încă bătăi de cap oamenilor de ştiinţă. Explicaţia dată de Nopcsa, că talia redusă este cauzată de spaţiul restrâns pe care au trăit, a dus la ideea că zona Haţegului a fost o insulă, în preistoric.

Din păcate, studiile nu mai puteau fi continuate. Pierderea averilor familiale l-a lipsit de mijloacele care îi asigurau un trai liniştit. Pentru prima oară în viaţă, Franz Nopcsa a fost nevoit să-şi caute de lucru ca să se poată întreţine. Timp de trei ani a fost directorul Institutului Geologic Regal din Budapesta. Boala i se agrava şi crizele nervoase erau tot mai dese. Bajazid căzuse iremediabil în alcoolism. Franz era conştient că urmează perioada decăderii. Aşa cum se întâmplă în marile familii care au sfidat secolele, gloria începea să se stingă, iar amintirea strălucitoare a vieţii de odinioară era alungată de cele mai umilitoare lipsuri. Ultimul Nopcsa nu mai putea face nimic pentru a-şi reveni. Urma agonia. În dimineaţa zilei de 25 aprilie 1933, după ce Bajazid i-a turnat în ceai un somnifer, l-a împuşcat. A scris apoi un bilet în care şi-a justificat gestul, după care s-a împuşcat şi el. Pe strada Singerstrasse din Viena. Peste ani au fost şi alţii cu numele Nopcsa, dar un singur om a adus faima acestui nume. Poate că, în numele lor Franz a refuzat dezonoarea decăderii, preferând să fie el ultimul descendent al clanului Nopcsa.

IOAN SAVU

I.F.N.-urile, un rău necesar?

Camăta legală sufocă România

În contextul crizei economice care nu se mai termină, întreprinderile financiare nebancare (IFN-urile) din România își cvadruplează portofoliile de credite. IFN-urile, numite neoficial și „cămătari legali", oferă credite pe termen scurt aproape oricui. Clienții trebuie să ramburseze, în total, aproape de trei ori valoarea creditului. Analiștii financiari consideră că această evoluție fulminantă a portofoliilor de credite ale IFN-urilor se datorează disperării românilor de a face rost de bani cu orice preț.

În timp ce majoritatea companiilor se luptă să reziste pe o piață bulversată de criză, IFN-urile din România prosperă. De pildă, valoarea creditelor acordate de goodbee Credit IFN în primul semestru s-a dublat, comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut, iar numărul contractelor a crescut de aproape patru ori în același interval de timp.

În condițiile menținerii, în medie, a ritmului lunar de creștere din prima parte a anului, la 31 decembrie, numărul creditelor acordate ar putea depăși 3.500 de contracte, ceea ce ar însemna triplarea acestora față de 2010.

Portofoliul de credite al goodbee Credit IFN a ajuns, după șase luni de activitate în acest an, la 49.353.410 lei (11,75 milioane de euro), de peste patru ori mai mare față de 11.078.572 de lei, nivelul înregistrat la sfârșitul primului semestru din 2010. Diferența de peste 38 milioane de lei reprezintă o creștere cu 345% față de anul 2010, aceeași perioadă.

De asemenea, Provident Financial România avea la sfârșitul lui iunie 2011 peste 226.000 de clienți, de la 187.000 de clienți în iunie 2010 (creștere cu 21%). De asemenea, valoarea împrumuturilor emise a crescut cu 15%. Provident Financial România a emis în prima jumătate a acestui an împrumuturi cu o valoare totală de peste 46 milioane de euro, în creștere de la 40 milioane de euro în primul semestru din 2010. Veniturile companiei s-au apropiat de 30 milioane de euro în primele șase luni din 2011, în timp ce profitul operațional brut conform standardelor internaționale de raportare financiară (IFRS) a fost de 0,57 milioane de euro.

Analiștii financiari consideră că ascensiunea profiturilor IFN-urilor se datorează disperării oamenilor și a nevoii acute de a obține bani cât mai repede pentru diverse nevoi. Singura explicație este că modul de analiză a clientului este mult mai superficial, dar, în final, mult mai scump. Motivul acestei creșteri a portofoliilor de credite ale IFN-urilor este numărul mare de oameni disperați, care au ajuns să apeleze la ei ca la cămătari, pentru a obține repede bani. Pentru

omul care ajunge la disperare nimic nu mai contează. În mod clar, disperarea are un rol foarte mare în contractarea acestor credite. Ceea ce se întâmplă este o clară expresie a disperării și a suferinței, marcate de lipsa acută de lichidități.

Mai mult, pe fondul crizei, tot mai mulți români solicită băncilor eliberarea de carduri de credit.

Ce ne așteaptă

Cinci scenarii sumbre în perioada crizei din zona euro

Scenariul 1: șansa de a se adeveri 5%

Dacă Uniunea Europeană s-ar extinde rapid - ceea ce ar spori fondul european de stabilitate financiară dacă s-ar permite restructurarea datoriilor - și în cazul în care Banca Centrală Europeană (BCE) ar reduce ratele pe linia unui plan de uniune fiscală, atunci uniunea economică și monetară ar supraviețui pe termen lung cu mult mai puține sechele.

Scenariul 2: șansa de a se adeveri 40%

Fondul european de stabilitate financiară ar fi implementat cu succes, debitele spaniole și italiene s-ar reduce deoarece solvabilitatea lor le-ar da încredere bancherilor și băncile europene ar fi recapitalizate. În acest caz uniunea economică și monetară supraviețuiește, însă creșterea economică pe termen lung este dificilă.

Scenariul 3 - șansa de a se adeveri 35%

Banca Centrală Europeană nu reușește să reducă debitele, Spania și Italia pierd accesul pe piețele europene, ceea ce forțează o triplare a fondului de salvare.

Scenariul 4 - șansa de a se adeveri 12%

Grecia intră în incapacitate de plată, fie din pricina unui scenariu troian, fie pentru că statele membre nu se înțeleg la timp în ceea ce privește ratificarea măsurii de întrajutorare. Banca Centrală Europeană refuză să mai sprijine sistemul bancar grecesc. Grecia continuă să consume bani din fondul de stabilitate financiară pentru a supraviețui. Intră într-o recesiune severă, iar politicienii sunt forțați să tripleze fondul de salvare pentru a împiedica un traseu similar pentru Spania și Italia.

Scenariul 5 - șansa de a se adeveri 8%

Grecia părăsește zona euro în urma intrării în incapacitate de plată. În acest scenariu există o posibilitate de două procente ca și Italia și Spania să renunțe la euro.

S-ar putea impune preventiv controale de capital pentru a preveni implozia sistemelor bancare naționale înainte de ieșirea oficială din uniunea economică și monetară. Procesul ar fi, cel mai probabil, accelerat de incapacitatea Greciei de a-și îndeplini obiectivele de austeritate care ar duce la retragerea liniilor de finanțare alături de retragerea sprijinului BCE pentru sistemul bancare grecesc.

Țările care vor părăsi uniunea economică și monetară vor suferi deprecieri strategice, probabil de 25%, în încercarea de a restabili competitivitatea. Țările ajunse independente ar preda băncilor centrale naționale sarcina de aplicare a politicii monetare, iar acestea vor trebui să câștige cât mai repede credibilitate pentru e evita ca devalorizarea să fie erodată de inflația tot mai mare.

Țările marginalizate ar trece printr-o criză severă din pricina pierderii accesului pe piețe precum și din pricina insuficiențelor din sectorul bancar cauzate de pierderile obligațiunilor suverane. Criza va fi accentuată și de creșterea titlurilor de creanță, devalorizarea monedei sporind povara datoriilor. Toate acestea vor duce la probleme în sectorul privat. În general, acest scenariu ar însemna o criză prelungită a zonei euro din pricina lipsei de încredere. Pe termen lung potențialele câștiguri aduse de apartenența la o uniune monetară vor fi pierdute de toți membrii Uniunii Europene.

Impozite și taxe locale, modificări ale Codului Fiscal

În Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 627/02.09.2011, a fost publicată Ordonanța Guvernului nr. 30/31.08.2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul Fiscal, precum și pentru reglementarea unor măsuri financiar-fiscale. Noile prevederi legislative intră în vigoare începând cu 1 ianuarie 2012.

Cota impozitului pe clădiri se aplică la valoarea de inventar

În ceea ce privește impozitul pe clădiri, cota se va stabili de Consiliile locale, între 10 20% pentru clădirile care nu au fost reevaluate în ultimii 3 ani anteriori anului fiscal de referință, și 30-40% pentru clădirile care nu au fost reevaluate în ultimii 5 ani anteriori anului fiscal de referință. Cota impozitului pe clădiri se aplică la valoarea de inventar a clădirii înregistrată în contabilitatea persoanelor juridice, până la sfârșitul lunii în care s-a efectuat prima reevaluare. Fac excepție clădirile care au fost amortizate potrivit legii, în cazul cărora cota impozitului pe clădiri se stabilește prin hotărâre a Consiliului local și poate fi cuprinsă între 0,25% și 1,50%, inclusiv. Cota de impozit pentru clădirile cu destinație turistică ce nu funcționează în cursul unui an calendaristic este de minimum 5% din valoarea de inventar a clădirii. Sunt exceptate de la prevederile menționate anterior structurile care au autorizație de construire în perioada de valabilitate dacă au început lucrările în termen de cel mult 3 luni de la data emiterii autorizației de construire.

Stabilirea datei dobândirii clădirii

Modificările aduc și noi modalități de stabilire a datei dobândirii clădirii astfel că atât în cazul persoanelor fizice, cât și în cazul persoanelor juridice, pentru clădirile construite potrivit Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările ulterioare, data dobândirii clădirii se consideră pentru clădirile executate integral înainte de expirarea termenului prevăzut în autorizația de construire, data întocmirii procesului-verbal de recepție, dar nu mai târziu de 15 zile de la data terminării efective a lucrărilor.

Totodată, acest lucru este valabil și pentru clădirile executate integral la termenul prevăzut în autorizația de construire, cu obligativitatea întocmirii procesului-verbal de recepție în termenul prevăzut de lege, dar și pentru clădirile ale căror lucrări de construcții nu au fost finalizate la termenul prevăzut în autorizația de construire și pentru care nu s-a solicitat prelungirea valabilității autorizației, în condițiile legii, la data expirării acestui termen și numai pentru suprafața construită desfășurată care are elementele structurale de bază ale unei clădiri, în speță pereți și acoperiș. Procesul-verbal de recepție se întocmește la data expirării termenului prevăzut în autorizația de construire, consemnându-se stadiul lucrărilor, precum și suprafața construită desfășurată în raport de care se stabilește impozitul pe clădiri.

Impunerea și înscrierea în evidențele administrației publice locale

Declararea clădirilor în vederea impunerii și înscrierea acestora în evidențele autorităților administrației publice locale reprezintă o obligație legală a contribuabililor care dețin în proprietate aceste imobile, chiar dacă ele au fost executate fără autorizație de construire. Începând cu 1 octombrie 2011, vor fi supuse impozitelor și taxelor locale persoanele fizice și juridice care încheie contracte de fiducie conform Codului Civil. Tot de la această dată, Consiliul Local poate acorda scutire de la plata impozitului pe clădiri sau o reducere a acestuia pe o perioadă de 7 ani, cu începere de la data de 1 ianuarie a anului fiscal următor finalizării lucrărilor de reabilitare a imobilelor.

Ioan Savu

Devenii pot cere scutirea de la plata impozitului

Mulţi locuitori ai Devei şi-au izolat locuinţele pe banii lor, dar nu vor să beneficieze de facilităţile oferite de lege. Potrivit Legii 158/2011 privind creşterea performanţei energetice a blocurilor de locuinţe, „proprietarii apartamentelor din blocurile de locuinţe şi cei ai imobilelor care au executat lucrări de intervenţie pe cheltuiala proprie pot să beneficieze, în condiţiile legii, de scutire de la plata impozitului aferent locuinţei pe o perioadă de minimum 7 ani”. Dar această scutire poate fi acordată doar în baza auditului energetic prin care se certifică realizarea recomandărilor propuse de către auditorul energetic pentru clădiri. Cu toate acestea, nici un devean nu a solicitat până în prezent să fie scutit de impozit.

Potrivit reprezentanţilor Primăriei Deva, izolarea locuinţelor s-a făcut, în cele mai multe dintre cazuri, fără certificate energetice, dar şi fără autorizaţie, documente esenţiale pentru scutirea de la plata impozitului. De asemenea, a fost inclusă şi închiderea balcoanelor cu tâmplărie performantă energetic printre lucrările de intervenţie termică a blocurilor de locuinţe construite după proiecte elaborate în perioada 1950 1990.

În cazul persoanelor care, din motive financiare, nu îşi pot izola locuinţa din buzunarul propriu, primăriile au obligaţia de a le considera prioritare în acordarea fondurilor pentru astfel de lucrări. Potrivit aceleiaşi legi, „persoanele cu handicap, familiile care au persoane cu handicap în întreţinere, precum şi persoanele singure ale căror venituri medii nete lunare pe persoană sau membru de familie sunt mai mici decât câştigul salarial mediu net lunar pe economie, vor avea prioritate la selecţia organizată anual de primării în vederea acordării fondurilor privind realizarea lucrărilor de izolare”.

ATENŢIE LA “ŢEPELE” DE SEZON

TOTUL DESPRE CAUCIUCURILE DE IARNĂ

Au mai rămas două luni şi jumătate până când posesorii de autovehicule trebuie să îşi schimbe cauciucurile de vară cu cele pentru sezonul rece. Şi asta pentru că, din acest an, se aplică actul normativ care impune folosirea anvelopelor de iarnă între 1 noiembrie 2011 şi 31 martie 2012. Utilizarea acestora este reglementată prin Ordonanţa nr. 5/2011 a Ministerului Transporturilor şi Legea 161.

Şi, cum un necaz nu vine singur, distribuitorii de cauciucuri pregătesc, din această lună, o scumpire, în medie, a anvelopelor cu 10%. Pentru vehiculele comerciale, creşterea ar putea fi considerabil mai mare.

Anvelopele „all seasons”

Poliţia Rutieră şi Autoritatea Rutieră Română (ARR) atrag atenţia şoferilor că anvelopele „all seasons” nu ţin locul anvelopelor de iarnă. Inscripţia „all seasons” este de fapt una comercială. În realitate, sunt considerate drept anvelope de iarnă acelea care au anumite inscripţii acceptate de regulamentele UE. Tehnic vorbind, anvelopele de iarnă trebuie să fie conforme cu Directiva 92/23/CE, care prevede obligativitatea inscripţionării acestora cu unul din simbolurile: M+S, MS, M&S.

Inscripţiile M şi S sunt prescurtările pentru „Mud and Snow”, adică: noroi şi zăpadă.

Cauciucurile necesare

În cazul autoturismelor şi maşinilor până la 3,5 tone, acestea se echipează cu anvelope de iarnă la toate roţile maşinii. La vehiculele comerciale de peste 3,5 tone şi autovehiculele de transport persoane cu capacitatea de peste 8+1, cauciucurile de iarnă sunt obligatorii numai pentru roţile de tracţiune.

Preţuri orientative

Dimensiunea anvelopei	Preţ
185/55/15	280-550 lei
185/65/15	190-390 lei
195/65/15	215-425 lei
205/60/15	230-550 lei
205/55/16	210-800 lei
215/60/16	400-730 lei
235/70/16	540-730 lei
215/50/17	590-930 lei
235/55/17	540-1.200 lei
235/55/18	730-1.280 lei

Cum să ieşiţi mai repede dintr-o căsnicie

Noul Cod Civil prevede divorţul administrativ, despăgubiri din partea soţului vinovat şi cum să nu ajungeţi la partaj

Potrivit Noului Cod Civil, este prevăzut divorţul pe cale administrativă şi se stabileşte că acest tip de divorţ poate interveni numai ambii soţi sunt de acord cu divorţul şi dacă nu există copii minori. Competenţa revine ofiţerului de stare civilă de la locul căsătoriei sau al ultimei locuinţe comune a soţilor, care, constatând desfacerea căsătoriei, va elibera, potrivit legii, un certificat de divorţ; în caz de refuz din partea ofiţerului de stare civilă, soţii pot introduce cerere de divorţ la instanţa de judecată.

Reglementarea divorţului prin acord şi nu neapărat la instanţă permite celor care nu mai vor să fie împreună să pună capăt relaţiei mult mai uşor decât în prezent. Despăgubirile care ar putea fi acordate la desfacerea căsătoriei sunt prevăzute doar pentru situaţii de excepţie, care au la bază vinovăţia în formă extremă a unuia dintre soţi. Oricum, legea nu urmăreşte să constrângă soţii să rămână împreună, chiar dacă nu mai doresc asta, ci să asigure respectarea partenerului de căsătorie. Cât priveşte regimul bunurilor, Noul Cod Civil îşi propune să permită efectiv soţilor să aleagă regimul matrimonial aplicabil, respectiv regimul comunităţii legale, cel al comunităţii convenţionale sau, la libera lor apreciere, cel al separaţiei de bunuri.

Mai mult, Noul Cod Civil reglementează şi situaţia în care soţii decid să deţină o parte dintre bunuri în proprietate comună pe cote părţi, în timp ce restul bunurilor ar urma să aibă caracter de bunuri proprii. Prin aceasta, noua lege urmăreşte să limiteze conflictele de natură patrimonială, la partaj, dacă soţii au deja o înţelegere la încheierea căsătoriei sau pe parcursul acesteia.

În aceste condiţii, mult mai flexibile, rămâne la latitudinea soţilor dacă, în cazul în care constată că nu mai pot continua raporturile personale, vor identifica o modalitate amiabilă pentru încetarea raporturilor patrimoniale sau, dimpotrivă, vor ajunge la o situaţie conflictuală, pe care să o dezlege instanţele de judecată într-o procedură supusă rigorilor şi formalităţilor specifice.

Prevederile Noului Cod Civil se aplică în cazul desfacerii oricărei căsătorii, indiferent de data încheierii acesteia şi din acest motiv este aplicabilă şi acea dispoziţie care instituie dreptul soţului de a pretinde de la soţul vinovat de divorţ, o prestaţie compensatorie pentru a împiedica crearea unui dezechilibru semnificativ între nivelul de trai anterior şi cel de după divorţ. O asemenea prestaţie poate fi cerută numai în cazul în care căsătoria a durat cel puţin 20 de ani. Această prestaţie nu se poate cumula cu pensia de întreţinere.

De remarcat faptul că, noile prevederi nu pot fi socotite ca inechitabile pentru cei care au ales să se căsătorească conform prevederilor actualului Cod al Familiei, deoarece, pe de o parte, încheierea căsătoriei nu s-a făcut în scopul desfacerii ei; a admite o astfel de opinie ar însemna că sub actuala reglementare este permisă căsătoria pe durată neterminată aşadar, până la divorţ ceea ce este eronat. Pe de altă parte, desfacerea căsătoriei este determinată de împrejurări de fapt care s-au născut sau cel puţin continuă să existe la un moment la care în vigoare va fi Noul Cod Civil. Or, într-o asemenea situaţie, este firesc ca astfel de împrejurări de fapt, care în mod evident nu existau la data încheierii căsătoriei căci altfel aceasta nu putea sau măcar nu trebuia să aibă loc să fie supuse reglementării în vigoare la data la care acestea îşi produc în concret efectele.

Daniel Marian Căpită de fluturi, îngerii mei

Daniel Marian sau opţiunea pentru „Val-vârtej”

Debut întârziat ori târziu nu mă pronunţ. Ceea ce cred însă ţine de o iluzorie ierarhie literară. Prin acest volum, cu siguranţă, poetul Daniel Marian nu urcă, treaptă cu treaptă, scara de piatră a Parnasului. El sare mai multe trepte o dată. Printre apropiaţii poetului, multe versuri ale sale au făcut deja carieră. Îl cunoaştem foarte bine pe „hămesitul cal de fluturi” din vremea când „Dumnezeu picura cerneală” şi „foamea de aripi” ţinea „loc de disperare”. Doar poeţii sunt deţinătorii unor disperări atât de frumoase.

În felul său particular de a concepe textul, în „încercarea sa de gumă” pe care o utilizează continuu, răsturnarea de perspectivă este principalul element care domină această „arătare în cuvinte”: primul volum de versuri al poetului.

Poetului îi sunt iertate multe. Asta o ştie şi Daniel Marian. În „Icoană săracă”, poetul recunoaşte fragilitatea laturii fizice a fiinţei, însă are siguranţa că, prin dăruire întru poezie, dezbrăcarea de trup pentru a îmbrăca haina serafică sunt posibile. „Poate fi crâşma-n care stăm/din aur/numai sufletul ni-i podidit cu-arginţi,/când se las' o noapte de balaur,/ne-om duce să ne poleim în sfinţi.” (Icoană săracă, pag. 21)

Referindu-se la Nichita Stănescu, Eugen Simion scria la un moment dat că: „Îndoiala ontologică nu pătrunde în poezie”. Judecată, zic eu, ce poate fi exprimată şi în cazul poeziei lui Daniel Marian.

„Sfântul de aţă” vine „într-o lume descusută”, poetul, „pitic albastru” îi fluieră iubitei „din os de cangur sur” într-o sugestivă atemporalitate, atunci cînd „crăpau de ciudă zeii”, atunci cînd „crăpau minuni de/râsul lumii”, atunci când „ouă de comori erau pe lume/ şi ouă de minuni şi ouă de zei”. Când oare, mă întreb? În plimbările sale prin mai multe universuri deodată, poetul este stăpânit de dorinţa de a înţelege. (pag.34, „Să înţeleg”)

Lumea imediată este lăsată pe altădată, adicătelea o cunoaştem în spaţiul numit de poet „şobolan-bar” unde „alfa-beţi şi beta-beţi şi tot mai beţi” alături de, cine altul, dănuţ/copilu' florii”, „plecat, venit, pierdut între/o himalaie şi-un bermud”, „numa' bun: de spânzurat, de înecat, de/dat la draci!” creează episodul voit distractiv, voit ludic al acestui volum...care este de fapt, „O chestiune sentimentală” a autorului, o chestiune împărtăşită, iată, cu noi, cei prezenţi.

Mai adaug doar atât: Daniel Marian, un poet, un „cucu bau ce mai”!

Deva, 20 septembrie 2011, Galeriile Forma

"Bălțata Românească" a devenit o tradiție la Băcia

Zeci de fermieri din tot județul au fost prezenți la Băcia, la cea de-a XI-a ediție a târgului-expoziție „Bălțata Românească", manifestare de tradiție care se desfășoară în luna septembrie a fiecărui an. Mulți dintre fermieri și-au adus în concurs junincile, care și-au etalat calitățile și frumusețile lor, dând bătaie de cap și în acest an jurizării.

Evenimentul devenit deja o tradiție, a fost organizat și în acest an de către Consiliul Local Băcia, Direcția pentru Agricultură a județului Hunedoara, Asociația Județeană a Crescătorilor de Păsări și Animale, Asociația Crescătorilor de Animale „Bălțata Românească" și Unitatea pentru Ameliorare și Reproducție în Zootehnie.

La eveniment au mai fost prezenți și reprezentanții Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA), cei ai Direcției Agricole și de Dezvoltarea Rurală (DADR), precum și ai asociațiilor de crescători de păsări și animale. Aceștia au împărțit pliante celor interesați și au dat informații referitoare la ultimele noutăți în domeniul agricol.

Prezent la acest eveniment, a fost și Petre Daea, fost ministru al Agriculturii, actualmente senator PSD și șeful Comisiei de Agricultură din Senat. *„Este un eveniment deosebit și mă bucur că am avut ocazia de a fi prezent astăzi aici. Agricultura românească trebuie să devină o prioritate pentru economia țării, iar politicienii trebuie să își îndrepte atenția cu precădere spre acest domeniu. Este o plăcere să mă aflu printre fermierii hunedoreni și mă bucur să constat că rasa de bovină „bălțata românească" se bucură de apreciere în rândul acestora. Nu-mi rămâne decât să-i felicit pe organizatorii evenimentului pentru această reușită"*, a spus Daea.

Și în acest an pe lângă marele premiu au mai fost acordate alte trei premii pentru bovinele înscrise la categoriile vițele, juninci și vaci. De asemenea, organizatorii i-au răsplătit pe toți participanții înscriși în concurs, cu premii de participare constând în bani și furaje.

Deliberarea pentru titlul de Miss "Bălțata Românească", a dat mare bătaie de cap juriului. După mai mult timp, titlul de cea mai frumoasă Bălțată Românească a fost atribuit unei juninci de doar doi ani și jumătate ,"Steluța", având ca proprietar pe Alexandru Bota, din Vețel.

„Mă bucur că și în 2011 am reușit să organizăm acest eveniment care atrage din ce în ce mai mulți hunedoreni și fermieri. Este o manifestare care se află la cea de-a XI-a ediție, un eveniment devenit tradiție. Numărul mare de participanți dovedește că „Bălțata românească" a devenit un eveniment de referință pentru județul Hunedoara", a spus primarul comunei Băcia, Emil Râșteiu.

Acest târg-expoziție este considerat deja unul dintre cele mai importante evenimente din județ. Mulți dintre hunedoreni nu au venit la târg numai pentru a-și achiziționa diferite produse necesare în orice gospodărie, ci și pentru a se destinde lângă un pahar de bere și un mic și spectacolul folcloric susținut de cei mai cunoscuți și renumiți interpreți din județ.

Stejărel Ionescu

Comuna Crişcior a îmbrăcat haine de sărbătoare

Mai marii comunei Crişcior împreună cu administraţia locală, de pe Valea Crişului Alb s-au hotărât să readucă, după trei ani de absenţă, din lipsă de bani, şi să reînvie „Zilele Comunei". Toţi banii pentru organizarea evenimentului au fost scoşi din buzunarele organizatorilor. Aflat doar la cea de-a IV-a ediţie, edilii comunei au ţinut cu atât mai mult să reînvie evenimentul şi datorită faptului că în acest an s-au împlinit şi 600 ani de atestare documentară a localităţii.

Zilele comunei au debutat în ultima sâmbătă a lunii trecute cu mai multe lansări de carte şi au continuat duminica cu premierea familiilor ce au împlinit 50 ani, sau peste 50 ani de convieţuire neîntreruptă. *„Am avut un număr de 72 de familii care anul acesta au împlinit 50 sau peste 50 de ani de căsătorie. Am rămas foarte impresionat de un cuplu care anul acesta serbează 66 de ani de căsnicie. Am încercat să le oferim tuturor celor premiaţi câte un mic cadou simbolic: o sută de lei şi câte o diplomă, cu atât mai mult cu cât acest eveniment nu a mai fost organizat de şapte ani", a ţinut să precizeze primarul acestei comune,* ***Ovidiu Ilie Furdui***

Pentru a putea aduce câte un gram de bucurie sărbătoriţilor, edilii comunei au apelat pe lângă bugetul local şi cel al buzunarelor proprii şi la sponsorizări şi donaţii.

„Îmi pare rău că în ultimii trei ani nu am putut organiza acest eveniment. Şi din lipsa fondurilor, dar şi pentru că am dorit să investim toţi banii în proiecte, investiţii de pe urma cărora locuitorii comunei culeg acum roadele", a mai spus primarul comunei Crişcior, ***Ovidiu Ilie Furdui.***

Spectacolul a continuat cu muzică, veselie şi miros de mici şi cu debutul în recital a tinerilor interpreţi locali. Nu au lipsit din recital Lele Crăciunescu, Mirela Petrean, Valentin Crainic, Mariana Deac şi Ovidiu Olari.

Spectacolul a durat până târziu în noapte iar showul muzical a fost încheiat de către Andreea Bălan.

Târziu de tot, oamenii au plecat spre casele lor cu sufletele împăcate că primăria şi administraţia locală s-a mai gândit şi la ei, dar şi cu promisiunea că aceştia vor încerca şi pe viitor să organizeze astfel de evenimente, dacă nu anual, măcar din doi în doi ani.

Stejărel Ionescu

Produse alimentare nocive

Apa evitaţi prepararea ceaiurilor folosind apă de la robinet. Amestecată cu clor un element foarte activ şi agresiv, a cărui folosire a fost interzisă în toate ţările civilizate poate provoca combinaţii chimice nocive.

Apa fiartă nu se foloseşte după mai mult de 24 de ore de când a fost pregătită, pentru că devine toxică. Este săracă în oxigen şi absoarbe din aer mulţi viruşi, bacterii şi microorganisme. Folosirea permanentă poate provoca litiază renală. Apa fiartă se consumă imediat după fierbere, sub formă de ceai, supă etc.

Băuturile ambalate în cutii de aluminiu (berea, sucurile şi altele), conţin un conservant care provoacă producerea hormonilor feminini în organismul bărbătesc. Bărbaţii care beau mai mult de 5 cutii pe zi riscă să se aleagă nu numai cu o burtă mare ci şi cu impotenţă şi cu mărirea sânilor.

Berea este o băutură foarte apreciată şi foarte consumată, în special de bărbaţi. Dar trebuie să se ştie că, în timp ce ea se evaporă, elimină substanţe care ajung în mucoasa nazofaringiană şi conduc la scăderea libidoului (apetitului sexual).

Bobul şi' fasolea, consumate timp îndelungat, conduc uneori, la apariţia durerilor de picioare şi la periostită dentară. De asemenea, ceaiul din păstăi de fasole, recomandat mai ales celor bolnavi de diabet zaharat, reduce, ce-i drept, nivelul zahărului cu până la 35%, dar tot cu atât se înrăutăţeşte şi vederea bolnavului.

Bostanul şi dovleceii conţin alcaloizi care provoacă inflamarea amigdalelor, iar folosirea îndelungată a seminţelor poate provoca uneori furunculoză. De asemenea, consumul de bostan este contraindicat în gastritele cu aciditate scăzută, în ulcerul stomacal, în formele acute de boli stomacale, şi în formele grave de diabet zaharat.

Brânza de vaci se va consuma în cantităţi cât mai reduse de către cei cu afecţiuni grave la rinichi.

Cartofii consumaţi în cantităţi mari nu sunt recomandaţi bărbaţilor cu excitabilitate sexuală crescută.

Ceapa în cantităţi mari duce la tahicardie şi alte modificări în funcţionarea sistemului cardiovascular. Este contraindicată celor cu afecţiuni ale ficatului, rinichilor, pancreasului, ulcer stomacal şi duodenal.

Ciocolata este contraindicată celor cu afecţiuni hepatice.

Compotul de caise uscate sau proaspete nu e recomandat în cazul persoanelor cu afecţiuni stomacale.

Curmalele nu se recomandă bolnavilor care au afecţiuni ale sistemului digestiv.

Dulceaţa de orice fel care a mucegăit trebuie aruncată. Mucegaiul produce toxine, inclusiv de natură cancerigenă, care nu se distrug prin niciun fel de fierbere.

Drojdia este necesară organismului uman pentru reglarea metabolismului, pentru funcţionarea normală a sistemului nervos şi ca izvor de vitamine. Dar trebuie folosită cu măsură. Ea trebuie înlăturată din meniul bolnavilor de hipertensiune, al celor cu afecţiuni ale tractului digestiv.

Hreanul irită membrana mucoasă a tractului digestiv.

Laptele, consumat rece, deregleaază digestia. Pentru a-şi face efectul său benefic asupra organismului, el trebuie încălzit puţin, trebuie consumat pe nemâncate, cu înghiţituri mici, ţinându-l cât mai mult timp în gură, înainte de a-l înghiţi.

Lactatele, inclusiv **smântâna,** sunt interzise celor cu afecţiuni hepatice.

Margarina conţine multe transizomere acizi alifatici nesaturaţi care deregleaază funcţionarea fermenţilor, schimbând şi structura membranelor celulare. Ca rezultat, creşte nivelul colesterolului în sânge, precum şi riscul îmbolnăvirii de diabet şi infarct miocardic.

Mărarul folosit îndelungat şi în cantităţi mari, ca şi alte plante din familia lui, duce la slăbirea vederii şi la scăderea apetitului sexual la bărbaţi.

Menta consumată în exces constituie un impediment pentru femeile care vor să rămână însărcinate.

Morcovul poate fi o otravă pentru fumători. Intrând în reacţie cu elementele cancerigene din fumul de ţigară, betacarotenul provoacă apariţia cancerului.

Nucile consumate în cantităţi mari provoacă constipaţii, spasme ale vaselor sanguine din creier şi dureri de cap. Nu este indicat să se mănânce mai mult de 10 nuci pe zi. Folosirea internă a preparatelor din nuci măreşte cantitatea de protombină din sânge (factorul II de coagulare a sângelui), motiv pentru care trebuie folosite concomitent ceaiuri sau preparate din plante care provoacă hemodilataţie (lichefierea sângelui): flori de boz, de castan, de tei, rădăcini de dud sau de zmeur. De asemenea, nucile nu se mănâncă pe stomacul gol, dacă aciditatea sucului gastric este ridicată, şi în cazuri de inflamaţie intestinală. Dar după masă, este indicată consumarea lor.

Pâinea de graham este foarte bună pentru slăbit, prevenirea constipaţiei şi vitaminizarea organismului. Dar grâul se stropeşte de câteva ori pe an cu substanţe chimice. Aproape toate toxinele se regăsesc în învelişul grâului, care este prezent în graham.

Pepenele galben nu li se recomandă mamelor care alăptează (uneori, la copii, apare diateza alergică), celor care suferă de diabet zaharat, duodenită, ulcer stomacal, dizenterie, diaree.

Produsele apicole, mai ales veninul de albine, în niciun caz nu se combină cu alcool! Amestecul acestor produse stimulează eliminarea unor substanţe care provoacă scăderea rapidă a tensiunii. Cu câteva zile înainte de folosirea veninului, se renunţă la orice fel de alcool, inclusiv la bere. În caz de scădere a tensiunii, se administrează urgent dimedrol.

Rodiile înrăutăţesc vederea, strică smalţul dentar, irită membrana mucoasă a stomacului, provoacă în unele cazuri vertij, crampe musculare şi slăbiciune.

Roşiile nu se consumă atunci când bolnavul foloseşte preparate (medicamente) sulfanilamidice. Se va reduce la minimum consumarea roşiilor, şi în cazurile de astmă bronşic, menstre dureroase, boli ginecologice, diateză urică, litiază renală.

Sorbita (înlocuitor al zahărului) poate provoca balonare sau constipaţie. Este contraindicată femeilor însărcinate.

Scorţişoara nu este indicată femeilor însărcinate, celor afectaţi de epuizare nervoasă, precum şi celor cu pielea foarte sensibilă.

Seminţele de floarea-soarelui consumate în exces pot provoca leucoree.

Strugurii şi stafidele consumate împreună cu alte fructe şi legume, în cantităţi mari sau când, după ce sunt mâncate, se bea lapte sau apă minerală, produc deranjări ale funcţionării stomacului.

Sucul de sfeclă roşie proaspăt ridică tensiunea arterială şi poate provoca spasmul vaselor sanguine. Se recomandă să fie consumat la două ore după ce a fost stors. Este de dorit să fie amestecat şi cu alte sucuri (mere, morcovi, varză).

Uleiurile volatile (eterice) sunt substanţe medicamentoase puternice şi se folosesc în medicina naturistă de mai bine de 5.000 de ani. Totuşi, folosite în aromoterapie, sunt contraindicate femeilor însărcinate, bolnavilor de alergie, spasm bronşic, epilepsie, hipertensiune gravă şi celor care au suferit de atacuri cardiace, infarcturi de miocard şi accidente vasculare cerebrale.

Usturoiul consumat în exces irită mucoasa tractului digestiv, inhibă centrul respiraţiei şi provoacă uneori diaree şi vomă.

Vinetele acumulează o substanţă otrăvitoare (toxică): solanina. Pentru a le consuma fără grijă, înainte de preparare, ele se ţin câteva minute în apă clocotită.

Vitamina A, luate în doze mari, provoacă căderea părului, dar în doze mici stimulează creşterea lui.

Zahărul, sub formă de înlocuitori, este contraindicat femeilor însărcinate.

Mitropolitul Andei Şaguna, canonizat, la Catedrala Mitropolitană din Sibiu

Mitropolitul Ardealului, IPS Laurenţiu Streza, a declarat, în cadrul unei şedinţe la Prefectura Sibiu, că fostul mitropolit al Ardealului Andrei Şaguna va fi canonizat, în 29 octombrie, la Catedrala Mitropolitană din Sibiu, alături de mitropolitul Simion Ştefan.

Andrei Şaguna va avea zi de pomenire la 30 noiembrie şi Simion Ştefan la 24 aprilie, se arăta într-un comunicat al Patriarhiei Române.

O viaţă exemplară

Andrei Şaguna s-a născut la Mişkolţ, în Ungaria, la 20 decembrie 1808, într-o familie de negustori aromâni. A avut o copilărie zbuciumată din cauză că tatăl a dat faliment, iar arhiepiscopul romano-catolic de Egger, Ştefan Ficher, l-a determinat să treacă la catolicism împreună cu întreaga familie. Potrivit legilor de atunci, cei trei copii, între care Anastasie, viitorul mitropolit, au fost declaraţi romano-catolici. Dar, tot potrivit legilor de atunci, la vârsta de 18 ani fiecare dintre cei trei copii a declarat că vrea să se întoarcă la credinţa pe care mama lor, Anastasia, nu a părăsit-o.

Cu rezultate excepţionale la învăţătură, studiind la Universitatea din Pesta filosofia şi dreptul şi cunoscând mai multe limbi străine, mulţi se aşteptau să înceapă o carieră în lumea laică, însă şi-a îndreptat paşii spre Vârşeţ, unde era o şcoală teologică. La 24 de ani, când a terminat studiile teologice, şi-a îndreptat paşii spre Mănăstirea sârbească Hopovo, unde a făcut un an de noviciat, iar la 25 de ani a fost tuns în monahism, pe 12 octombrie 1833, sub numele de Andrei. Timp de 13 ani a activat în cadrul Bisericii Ortodoxe Sârbe, apreciat în mod deosebit de ierarhi, între care şi marele mitropolit Ştefan Stratimirovici de la Karlovitz şi urmaşul său, Ştefan Stancovici, apoi de Iosif Raiacici, care va ajunge, în 1848, patriarh al Bisericii Ortodoxe Sârbe. A slujit ca asesor consistorial, în termenii de astăzi un consilier eparhial şi, în acelaşi timp, a fost şi administrator sau locţiitor de egumen la mănăstirile Iazac, Besenovo, Hopovo şi Kovil.

A fost hirotonit ierodiacon, ieromonah, apoi hirotesit protosinghel şi arhimandrit, un semn al recunoaşterii vredniciilor sale în cadrul Bisericii Ortodoxe Sârbe.

În 1846, după moartea primului episcop român de la Sibiu, Vasile Moga, mitropolitul ortodox sârb de la Karlovitz, Iosif Raiacici, l-a numit pe arhimandritul Andrei Şaguna vicar general al Episcopiei vacante de la Sibiu. A fost hirotonit arhiereu în Catedrala ortodoxă din Karlovitz, în Duminica Tomii din 1848, de mitropolitul Iosif Raiacici, viitorul patriarh, asistat de doi episcopi sârbi. Făgăduia atunci să-i „trezească" pe românii ardeleni din adâncul lor somn şi să-i ridice spre tot ce este bun şi înălţător.

Militant pentru interesul naţional

În primii doi ani de activitate, Şaguna şi-a îndreptat atenţia mai mult spre problemele naţiunii. S-a implicat în mişcarea revoluţionară a românilor transilvăneni. A fost copreşedinte al Adunării Naţionale Româneşti de la Blaj, din 3/15 mai, cea care a formulat un program cu 16 revendicări politico-naţionale, apoi tot Adunarea l-a delegat în fruntea unor intelectuali români ca să ducă la Viena aceste petiţii. Şaguna le-a prezentat împăratului, la Innsbruck şi la Viena, primind asigurări că ele vor fi satisfăcute. A tipărit mai multe manuale şcolare, a cerut profesorilor să scrie manuale, fiecare în specialitatea lui. Şaguna a îndrumat întregul învăţământ românesc. Sub îndrumarea lui s-au înfiinţat aproape 800 de şcoli în Arhiepiscopia Sibiului.

Şaguna a înfiinţat mai multe fundaţii la arhiepiscopie din care se acordau burse unor elevi şi studenţi merituoşi. La îndemnul lui, avocatul Emanuil Gojdu a creat o fundaţie din care să se acorde burse pentru elevi, studenţi, dar şi meseriaşi. S-au acordat peste 5.000 de burse până la Unirea din 1918.

Era prezent mereu la slujbă la biserica zisă „grecească" din Sibiu, pe locul catedralei de astăzi, ridicată de negustori aromâni din Sibiu. A încercat să ridice o nouă catedrală, dar nu a avut banii necesari, aşa încât gândul lui va fi transpus în faptă de mitropolitul Ioan Meţianu. În schimb, a cumpărat actuala Reşedinţă mitropolitană şi câteva clădiri în Sibiu.

A murit la 16/28 iunie 1873 şi, potrivit dorinţei sale testamentare, a fost înmormântat lângă biserica mare din Răşinari, unde el slujise de multe ori, „fără pompă, fără muzică şi fără predică", prohodit de un singur preot, duhovnicul său, ieromonahul Gherman Bogdan. Cu toate acestea, la înmormântarea lui au participat mii de români veniţi din toate părţile Ardealului. Întreaga agoniseală a vieţii a lăsat-o prin testament Arhiepiscopiei Sibiului, ca o încununare a unui crez de care nu s-a dezis niciodată.

Vasile Soloş

ISIHAŞTII, ACEI OAMENI MAI APROAPE DE DUMNEZEU

Cuvântul isihasm vine de la termenul grecesc isihia, care înseamnă linişte, tăcere interioară. Isihasmul este una dintre cele mai directe şi pure (liberă de dogmatism ori închistări religioase) căi de a atinge iluminarea spirituală. Toţi marii sfinţi ortodocşi au practicat isihasmul sau cel puţin au abordat tehnicile speciale de control, transcendere a minţii ori focalizare a atenţiei în interior (pântece, inimă etc) căci după cum spune Sf. Grigorie Sinaitul dar şi alţii "e cu neputinţă să se mântuiască cineva fără atenţie amănunţită şi fără paza minţii".

Cartea de căpătâi a isihasmului nu este Biblia ci Filocalia o culegere a experienţelor şi învăţăturilor spirituale relatate de mari sfinţi ori discipoli ai acestora. Practica de bază a isihasmului constă din rugăciunea inimii sau a minţii. Rugăciunea inimii include mai multe etape, până la practica ei desăvârşită. Stadiul suprem al acesteia fiind realizarea efectivă a contopirii cu Dumnezeu; transcenderea iluziei "deşertăciunii" acestei lumi şi dizolvarea minţii prin identificare cu conştiinţa divină.

"Minte care se întoarce în ea însăşi şi mai presus de ea spre a se uni cu Dumnezeu"- Sf. Grigore Palama

În această ultimă etapă nu se mai pot rosti cuvinte, rugăciunea dispare, şi orice mijloc al acesteia rămâne doar o trăire pură inefabilă lipsită de orice obiect într-un profund extaz mistic "răpire extatică" care poate dura zile în şir. În acest stadium sunt revelate marile mistere, trăirile copleşitoare "pe care niciun muritor nu le-ar bănui". Adevărata realitate percepută deja la o dimensiune unde timpul şi spaţiul, forma, lumina şi însăşi actul înţelegerii ori al cunoaşterii sunt transcese după cum spune şi Sfântul Dionisie Areopagitul:

"Dumnezeirea nu este nici suflet nici minte nici părere nici raţiune, nu poate fi exprimată, nici înţeleasă...nici ştiinţă nici adevăr nici împărăţie nici unitate nici bunătate nici duh nici paternitate nici filiaţie, ea scapă oricărui raţionament de a o numi ori cunoaşte. Nu e nici întuneric, nici rătăcire...despre ea nu se poate afirma ori nega nimic în mod absolut dar este totodată. Cauza unică şi desăvârşită a tuturor fiind transcendentă, fiind liberă de toate şi mai presus de toate."- din lucrarea Teologia Mistică.

RUGĂCIUNEA INIMII (sau a minţii)

Aceasta cuprinde o serie de tehnici structurate pe mai multe etape echivalente nivelului de practică. Rugăciunea inimii este nestemata învăţăturii şi meditaţiei creştine. Azi din păcate, isihasmul se mai practică în puţine locuri pe glob. Rugăciunea inimii este mult superioară rugăciunii obişnuite căci ea sporeşte necontenit puterea de concentrare şi creşte profunzimea percepţiei şi aduce liniştea sufletului, o stare permanentă de beatitudine pentru cel care se roagă.

Rugăciune inimii:

"Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine păcătosul(a)."

Treptele rugăciunii inimii

Acestea diferă. După unii părinţi sunt 8, după alţii doar 3 sau 5, dar o varianta generală după Filocalia ar fi aceasta:

1) Rugăciunea minţii: primul stadium al rostirii în care mintea repetă neâncetat: "Doamne Isuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine păcătosul(a)." Aici întreaga atenţie este focalizată pe această rostire, astfel gândurile răzleţe încetează să mai sustragă fiinţa. Mintea atunci este automat orientată în interior.

2) Rugăciunea minţii în inimă: "Aici mintea în timpul rugăciunii petrece fără ieşire în interiorul inimii. Aici se află toată esenţa lucrării" (Părintele Cleopa în "Ne vorbeşte Părintele Cleopa", vol. 12.). Aici atenţia este direcţionată în inimă, lucru ce în unele cazuri se întâmplă spontan sau se întâmplă firesc, de la sine. "După o bucată de vreme am simţit că rugăciunea se coborâse, aşa zicând de la sine de pe buze în inimă". (Pelerinul Rus). Devenim conştienţi de natura noastră, de gândurile, de emoţiile noastre pe care acum le percepem, le analizăm introspecţie. Apare o stare de calm profund, siguranţa începând să crească focalizarea şi forţa interioară.

3) Rugăciunea neâncetată sau cea care se mişcă de la sine: "Inima cu fiecare zvâcnitură repetă singură cuvintele rugăciunii...încetai să mai pronunţ rugăciunea şi nu mai făceam altceva decât să ascult cu băgare de seamă ce spunea inima. Ochii (viziunea interioară) mi se scufundă înlăuntrul ei şi apăru un sentiment intens de fericire. (Pentru o mai buna înţelegere am redat relatarea experienţei Pelerinului Rus). În acest stadiu apare aşa-numita dulceaţă duhovnicească, o formă permanentă de beatitudine. Rugăciunea devine aici neîncetată în sensul că acea stare beatifică din inimă devine continuă "ca o curgere" chiar şi în timpul desfăşurării acţiunii zilnice, chiar şi când vorbim sau dormim: "Eu dorm, dar inima-mi veghează" (Cântarea Cântărilor cap 5.2).

4) Rugăciunea curată: Aici "rugăciunea dă naştere unei contemplaţii...cel care trăieşte o astfel de contemplaţie cunoaşte o stare de extaz şi devine asemenea unui trup părăsit de suflet" (Sf. Isaac Sirul). În acest extaz, în care mintea nu mai poate mişca rămâne doar conştiinţa care contemplă. Aici apare din inimă "o lumină ce străluceşte că soarele ce izvorăşte din adâncul inimii" (evident este o percepţie a viziunii interioare).

5) Rugăciunea, vederea duhovnicească (după Sf. Isaac Sirul) sau rugăciunea fără de rugăciune: "De îndată ce mintea a trecut dincolo de rugăciunea curată nu mai există nici simţiri, nici lacrimi, nici stăpânire, nici libertate, nici smerenie, nici...nici...nici lumea asta sau cealaltă. Aşadar nu există rugăciune dincolo de marginile rugăciunea curată...Trecând dincolo de marginile ei intrăm în starea de extaz şi nu mai suntem în rugăciune. Aceasta este viziunea" (Sf. Isaac Sirul)

VICTOR DOBREA

Lumea de azi

PUBLICAŢIE DE ANALIZĂ ŞI INFORMARE A JUDEŢULUI HUNEDOARA

Director General
Daniel MARIŞ
0766.559.627

Editor
Dan BORDEIANU

Redacţia
Oana DAN
Mihaela PĂUNESCU
Mihai IONESCU
Lucian COSTA
Alexandru ROMAN
Traian OPRONI

Colaboratori permanenţi
Valeriu BUTULESCU
Dumitru HURUBĂ
Gheorghe GRÜN
Miron Ţic

Tehnoredactare
Mircea VOICULESCU

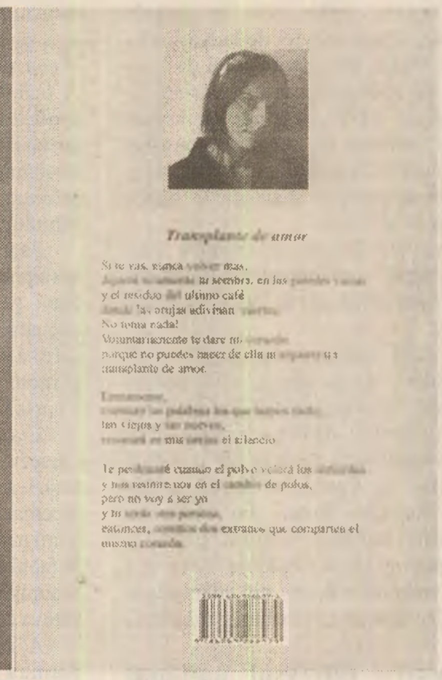
Director difuzare
Stejărel IONESCU
0727.231.187
E-mail: lumeadeazi2003@yahoo.com
ISSN 1543 7246

Cronica literară

„Poţi să mă acuzi de poezie” spune poeta vinovată, care „crede că va plânge la noapte”

Bianca C. Dan: „Transplant de iubire”, Editura Emma Books, 2011

O apariţie cu totul neaşteptată în peisajul liric hunedoreano reprezintă volumul de poezie „Transplant de iubire” al tinerei, dar hotărâtei Bianca C. Dan. Mărturisesc că, este printre puţinele cărţi din ultima vreme, pe care am întors-o, am răsucit-o, am dat-o înainte şi înapoi, necrezându-mi că am în mână ceva atât de fragil, dar şi perfect funcţional, ceva ce aş putea spune că poate fi privit ca fiind: nou!

Bianca e, în primul rând, o îndrăgostită, mai întâi de cuvinte, de idei, apoi de lumea aproape de a fi reală, în fapt imaginară fiind, pe care ea şi-a creat-o. Deşi zice poeta: „Nu-mi amintesc să te fi iubit vreodată, / Poate ţi-am iubit cântecul sau conturul, / proiecţia pe sticla fumurie / a vreunui ideal. / Poate, am scris doar pentru tine, / o mie de scrisori de dragoste...” („Poveste fără sfârşit”). Ei bine, sinceritatea îmbinată cu nonşalanţă, îmi vine să le înţeleg cum se întrepătrund. Dimpreună cu fineţea, dar şi cu curajul.

În „Lacrimi de Monalisa”: „Figurine de praf / se-ntorc în tabloul perfect / agăţat de-o iluzie, / a unei vieţi traversate / în fugă”; pe când, poeta e suficient de decisă: „Voi naufragia pe lună, atunci când viaţa va durea prea tare / şi nu voi suporta să văd / cum cariile timpului muşcă adânc, în carne / şi moartea aşteaptă, mereu tânără, să ne panseze rănile, / suflând grijulie deasupra, / ca o mamă.” („Ziua păsărilor”).

Ca oricare poetă, chiar şi atunci când e, de-a binelea, la braţ cu iubirea, Bianca e totuşi... „Atât de singură”: „Lasă-mă o clipă, / nu vezi că e toamnă mereu, / că rochia mi-e ruptă / şi mi-am pierdut un pantof / în încăierarea cu visele, / iar dantela murdară / îmi atârnă pe umăr ca o pasăre moartă?” Fără a fi o Cenuşăreasă altfel decât prin frumuseţea poveştii în sine şi a gândurilor care i se citesc în privire, Bianca poate fi „acuzată de poezie”, pentru că, nu-i aşa, „e periculos să umbli cu sufletul pe-afară”, iar „în lipsa oricărui martor, / voi fi gândul ce-ţi veghează deşertul”.

Sunt sigur că ea mai „plânge la noapte”, lacrimile-i fiind versurile cu care îşi încântă semenii. Versuri care chiar sunt prea bine închegate, pentru a putea vorbi singure, fără a mai trebui să fie, culmea, şi povestite... Oriunde ai deschide cartea, e suficient să citeşti cu atenţie, după care să închizi ochii şi imaginea atât de bine creată, cu siguranţă te va face să visezi mai departe...(D.M.)

Poezii care vor rămâne

“Dacă mi-aş putea trăi din nou viaţa”

de Emma Bombeck

(scrisă după ce a aflat că se stinge de cancer)

M-aş fi culcat să mă odihnesc atunci când mă simţeam rău, în loc să pretind că pământul se va opri dacă eu nu voi fi la "post” pentru o zi.
Aş fi ars luminarea roz sculptată ca un trandafir în loc să o las să se topească în cămară.
Aş fi vorbit mai puţin şi aş fi ascultat mai mult.
Aş fi invitat prieteni la masă chiar dacă e o pată pe covor şi canapeaua trebuie ştearsă.
Aş fi mâncat pop-corn în camera “bună” şi nu mi-aş mai fi făcut atâtea griji din cauza prafului când cineva vroia să aprindă focul în şemineu
Mi-aş fi făcut timp să-l ascult pe bunicul povestind din tinereţile lui.
N-aş fi insistat niciodată să mergem cu geamurile maşinii închise într-o
zi frumoasă de vară doar pentru că părul meu a fost proaspăt coafat şi fixat.
Aş fi stat întinsă pe pajişte cu toate petele de iarbă.
Aş fi plâns şi râs mai puţin privind televizorul şi mai mult privind viaţa.
Dar, cel mai mult, să am o a doua şansă la viaţă, aş preţui fiecare moment, l-aş privi cu adevărat...l-aş trăi...Nu m-aş mai agita atât de mult pentru lucruri meschine şi mărunte.
Nu vă faceţi griji din cauza celor care nu vă simpatizează, sau mai mult, cine ce face. În schimb, să preţuim prietenii pe care îi avem şi oamenii care ne iubesc.
Să ne gândim la lucrurile cu care Dumnezeu ne-a binecuvântat.
Şi la ceea ce facem în fiecare zi să ne îmbunătăţim mintea, trupul, sufletul, emoţiile.

LITERATURA ÎNTRE ARTĂ ŞI COMERCIAL

Odinioară, piaţa autohtonă era plină de carte de consum. Astăzi, o astfel de literatură este o pasăre rară. Pentru Mircea Cărtărescu, „cărţile de consum sunt un rău necesar asemenea prostituatelor. În absenţa lor, tinerii prea hormonizaţi ar putea viola, Doamne fereşte, cărţile serioase... În perioada comunistă, atât bordelurile cât şi literatura de consum erau prohibite din motive etice. Astăzi încă sunt prohibite bordelurile, dar situaţia nu va mai dura mult, căci decenţa nu este pentru toata lumea, şi ocrotirea ei cu orice preţ face mai mult rău decât bine. Ca să ştii să creezi asemenea «prostituate» ale imaginarului nu trebuie să fii «un artist», ci un meseriaş cinic“, declara Mircea Cărtărescu.

Tradiţia românească a „comercialului“

Problema începe cu (fondul problemei - ?!) faptul că acest „rău necesar“ lipseşte încă. Dacă astăzi rafturile librăriilor nu sunt ticsite de beletristica autohtonă comercială, până nu demult astfel de cărţi se vindeau ca pâinea caldă, iar scriitorii nu se sfiau să scrie pe placul maselor şi chiar se întreceau în reţete comerciale pe o piaţă bine pusă la punct. „Deşi la noi pare un fenomen relativ recent, literatura de consum, originală sau în traducere naturalizatăî, apare dupa 1870, odată cu dezvoltarea presei şi a editurilor. În mai puţin de două decenii, circuitul cărţilor populare era deja consolidat: exista cerere şi ofertă, se semnau contracte, se plăteau drepturi de autor“, explica criticul Marius Chivu. Romanele de mistere în foileton care amestecau crimele şi senzaţionalul funebru cu pornografia sau cele de aventuri şi cu haiduci erau cărţile care aduceau profit editorilor epocii, spune Marius Chivu. N.D. Popescu, Panait Macri, Ilie Ighel Deleanu, Demetru Georgian, Ioan Pop-Florentin, Theodor Stoenescu, C.D. Aricescu, Baronzi, Bujoreanu sunt primii autori români de literatura de consum. A urmat un al doilea val în perioada interbelică: printre aceşti scriitori - „Ionel Teodoreanu, Cezar Petrescu, Octav Deşilă şi foarte mulţi alţii, ale căror romane se vindeau în zeci de mii de exemplare...“, mai arată Marius Chivu.

„Prostituata“ la care nu ar merge Cărtărescu

Scriitorul Ştefan Agopian este de părere ca am avut întotdeauna literatură de consum, „de la Chiriţa la Radu Tudoran cu «Toate pânzele sus» şi la Marin Preda cu «Cel mai iubit dintre pământeni»“. Nici astăzi tinerii literaţi nu se feresc de beletristica de consum, crede scriitorul, care mărturiseşte că a citit recent o carte de acest gen: „Apărătorii“, de Radu Ciobotea, şi trece la aceeaşi categorie şi romanul „Derapaj“ al lui Ion Manolescu. Un volum cu un excepţional succes la public a fost „De ce iubim femeile“ de Mircea Cărtărescu, mai explică Ştefan Agopian, subliniind că, „în acest caz, talentul îl scoate din literatura de consum pe scriitor şi îl ridică clar deasupra genului“. Cărtărescu mărturiseşte, totuşi, în continuarea metaforei sale: „Eu, personal, n-aş putea merge niciodată la o prostituată, oricât de stătut aş fi. Dac-ar dispărea deodată toate cărţile de literatură adevărată din lume, n-aş mai citi nimic, fiindcă nu pot trece de prima frază a unui roman poliţist sau sentimental“.

Incă o problemă rezolvată din import

Florin Iaru crede că, deşi „există peste două sute de scriitori activi astăzi în România, nu se poate vorbi în niciun caz despre un grup de scriitori de carte comercială. Dacă oamenii ar citi carte de consum, ar citi şi lucruri mai serioase apoi“. Marius Chivu, susţinător al literaturii de consum, deplânge faptul că „azi nu mai avem nici măcar autori de romane poliţiste (de unde şi succesul reeditărilor romanelor Rodicăi Ojog Braşoveanu), aşa că traducem la greu literatura de consum scrisă după reţetele universale“.

O meserie „jenantă“

Paul Cernat nu crede că „mai avem scriitori profesionişti «de consum» care să îşi asume acest statut“, pentru că „mai toţi scriitorii autohtoni aspiră la mainstream, mulţi visează la capodopere şi se jenează să fie consideraţi autori care scriu dupa reţetă“. Scriitorul Radu Pavel Gheo remarcă şi el că „scriitorii de la noi încearcă să facă proză de bună calitate literară şi să-şi construiască un stil cât mai artistic posibil, pentru că îi interesează prestigiul. Ca să scrie literatură de consum, ar trebui sa fie motivaţi de bani“.

Consumismul autohton, neprofitabil

Or, explică tânarul scriitor, din literatura autohtonă de consum înca nu ies bani. Nu trebuie să uităm însă o excepţie precum Pavel Coruţ, „care s-a vândut extraordinar de bine“. Piaţa autohtonă de carte nu promite mari câştiguri, astfel că scriitorii nu sunt prea motivaţi, crede şi prozatorul Dan Lungu. Criticul Carmen Muşat este de părere că, în această problemă, totul depinde de editor: dacă acesta va şti să promoveze beletristica de consum, vor exista şi scriitori interesaţi de avantajele deschise astfel pe piaţă. Pe de altă parte, Radu Gheo atrage atenţia asupra unei capcane: „Să nu confundăm o literatură bine vândută cu literatura comercială. Să spui că Mircea Cărtărescu este comercial cu volumul «De ce iubim femeile» este ca şi cum ai spune că Márquez este un scriitor comercial“.

Elitismul bate comercialul

Dan Lungu explica această lipsă a scriitorilor gen Paulo Coelho prin câteva prejudecăţi ale scriitorilor de la noi. „Este greu de conceput că un scriitor din Romania îşi va spune: «Vreau să scriu de consum», pentru că o asemenea miză este devalorizantă.“ Ceea ce nu înseamnă că scriitorii de la noi nu îşi doresc să vândă. Cărtărescu marturiseşte: „Nu sunt abstinent, dimpotrivă. Dar, în scris şi în dragoste, vreau mai mult decât «consumul». Vreau ca lectura unei cărţi a mea să nu fie un act venal, ci să implice, pe lângă sex, mintea şi inima celui care citeşte“.

Scriitorii noştri nu au talent comercial

Dan Lungu remarcă o alta problemă: s-ar putea ca scriitorii de la noi să nu se priceapă să scrie « literatura de consum care să aibă priză la public. Şi pentru acest stil literar, în ciuda prejudecăţilor, îţi trebuie un gen aparte de talent, poate chiar la fel de mult ca pentru a scrie beletristică pentru elite ». Cărţile româneşti de consum îl plictisesc foarte tare pe Dan Lungu, pe când, de exemplu, romanele din colecţia Chic îl destind. Criticul Ioan Bogdan Lefter vorbeste chiar despre „incapacitatea autorilor romani de a veni cu ofertele lor în întâmpinarea cererilor publicului. Nu prea avem scriitori cu ştiinţă sau cu instinctul formulelor literare accesibile, dar de calitate, care să permită o lectură facilă şi agreabilă“.

Daniel Marian

NEVEROSIMILA DISPARIȚIE A FABRICII DE BLĂNURI "VIDRA - FAVIOR" ORĂȘTIE

Reluând o temă anterioară - cum poate fi falimentat un *"brand"* național, cităm: "*Favior Vidra S.A - notificare pentru deschiderea procedurii de faliment. Data emiterii 10.08.2008. 1. Date privind dosarul nr. 3480/97/2006 (nr. vechi 1504/2006). Tribunalul Hunedoara - Secția comercială și de contencios administrativ. 2.1. Debitor SC Favior Vidra SA CIF RO 2147082 cu sediul în Orăștie str. Gheorghe Lazăr, nr. 2, jud. Hunedoara cu nr. de ordine în Registrul Comerțului J20/21/1991. 4. Creditori:Lista anexă"* și așa mai departe.

Consternare! Pentru cel din afara sistemului. Alături de o dramatică tristețe.

Stupoare! Pentru cel în cunoștință de cauză, siderat în fața distrugerii celui mai important brand cât și bulversării unei îndelungate tradiții în prelucrarea blănurilor - în zonă acestea se prelucrau din secolul al VII-lea distrugerea unei tradiții organizată integrat din 1922 iar după 1938 devenită *"Prima fabrică Sistematică de Blănuri"*. Pentru meșteșugarii de altădată, onorați încă în 1992 cu distincția "*International Gold Star for Quality*", o mare tristețe se mai discută în parcuri ori în autogara din care se retrag seara oamenii în satele înconjurătoare după ce inerent au trecut pe lângă clădirea devastată. Când încă nu se bulversase sistemul comercial și nu se făcuse praf cel financiar contabil, fabrica încă mai putea asigura *"o marfă vândută și încasată"*. Atunci se fura la greu din cel mai mare depozit de blănuri din țară, s-a trecut la vinderea întregii colecții la *"jumătate din preț"*. Data la care utilajele asigurau prelucrarea într-un grad unitar de integrare de la achiziția pieilor crude de bovine, nurcă ori de animale sălbatice ca vulpea, nutria și dihorul, prelucrarea pe dermă sau blană a acestora, până la produsele finite - haine de blană, jachete, geci, căciuli, huse pentru mașini, mănuși, papuci și o largă gamă de echipamente de protecție - ajungându-se la peste 370 de mii de articole - împrăștiate care încotro?

MAFIA „GULERELOR ALBE"

Revolta celui care s-a documentat pe cifre și rapoarte de activitate înainte dar și imediat după 1990 - dată la care fabrica foșgăia de interese imediate - mărunte la prima vedere și în care cei câțiva hulpavi - în principal gulere albe din interior - puneau mâna pe tot ce nu se putuse înstrăina ori atinge fără preț, până atunci, s-a materializat într-un material în *"Lumea de Azi"* preluat imediat de o televiziune locală a cărui documentare dată pe sticlă părea că va duce ca cineva, obligat prin fișa postului să se *"autosesize"* să clarifice cum s-a ajuns la suma de 140 de miliarde de lei în doar 16 ani de înstrăinare a produselor finite din stocul de dinainte de 1990.

Mirare, asta simte un simplu trecător - care - la prima vedere se află în fața a ce a mai rămas din fosta întreprindere de stat *"Favior/Vidra"* Orăștie? Dacă în urmă cu doi-trei ani se aștepta să cadă inclusiv zidurile, azi ele se demontează începând cu geamurile. Grămezi de moloz zac la baza clădirii. Au rezultat urmare a smulgerii geamurile care măcinate de rugina timpului par a se fi evaporat odată cu utilajele din interior. Una dintre cele mai importante fabrici din România s-a pierdut în spatele unei dezastruoase administrări și credem că a venit timpul ca aceia în drept să se autosesizeze.

Orăștienii blănari - o parte plecați la muncă în străinătate, la lucrul pământului ori angajați la doi-trei patroni care-i plătesc mizerabil, retrași în satele din apropriere - mai pot trăi din amintiri. Ce mai scoteau, prin magazinul de prezentare ori prin găurile din gard, cele câteva cojoace nu mai sunt de mult timp de actualitate și nici nu au adus prosperitate în noile ateliere apărute.

Cazul fabricii din Orăștie este o adevărată tragedie economică. Ca și cel al Fabricii de Conserve din Hațeg. Ori al abatorului din aceeași localitate. Alături de toate unitățile economice căpușate după 1990 și în care statul, prin reprezentanți mandatați și salarizați, nu a urmărit obligațiile deduse din programul de privatizare. La Orăștie, drama unei tradiționale mărci economice românești poate fi subiectul unei dizertații: cum poate fi Statul Român căpușat! Cum se poate distruge, prin iresponsabilitate administrativă, o componentă dintr-un sistem economic ce funcționa pe o piață garantată. Și care acumulase la sfârșitul anului 2008 datorii în jur de 5,5 milioane de euro. În principal la bugetul de stat și bănci. Aparent încă în producție, în ultimii ani administrația a optat pentru vinderea activelor: utilaje, apoi clădiri, terenuri, eventual stocuri de produse și materiale. O procedură adoptată de mai toți cei care administrau proprietatea statului. Cu efecte dramatice în bilanțul de plăți și încasări cât și al patrimoniului înregistrat în contabilitate.

CAMARILĂ POLITICĂ PE ACTIVELE STATULUI ROMÂN

Odată cu drama exportului românesc și fabrica din Orăștie s-a mărginit a se lăsa vizitată de aventurieri aflați în turism și distracție ieftină. Și cu scurgerea printre degetele larg răsfirate ale noilor potentați - dintre născuții din spuma revoluției ori dintre diriguitorii locali - scăpați de sub orice control al legii - camarila repliată în noua clientelă politică - ziși reformatori cu orice preț, ce au putut aduna averi incomensurabile urmare a acestor operațiuni cu activele Statului Român.

Unul dintre cei mai importanți producători europeni de articole din blană naturală, "Vidra/Favior" din Orăștie s-a pierdut sub rugina gardului metalic, el însuși îmbătrânit. Din vechea fabrică de ieri, azi cad geamuri. Ori au fost smulse și duse la fier vechi. Sub efectul sării, ramele din fier de ieri s-au mâncat până la evaporare. S-au evaporat odată cu instalațiile. Ultimii ani - precum jaful dintre gardurile fostei embleme comerciale hunedorene - au fost vremuri de haos. Dacă acceptăm o motivare legată de scăderea dolarului ori modificări în tendința europeană a modei, concurența externă și cea a micilor ateliere - parte din ele coexistând cu interese meschine ale staff-ului din interior - care au sugrumat producția industrială dar mai ales comercialul - vinderea și încasarea mărfii livrate - vom privi doar rugina din gard și cum *"Vidra/Favior"* s-a evaporat mâncată de sarea presărată pe piei. Pe poarta principală nu mai intră și nu mai iese nimic. Ce ieșea pe porțile secundare nu mai interesează azi pe nimeni. A interesat o vreme și cei câțiva ce furau ca tot românul. Puțini au fost deferiți justiției. O pierdere de timp câtă vreme *"Vidra/Favior"* a fost căpușată prin transfer în mod fraudulos de gulerele albe ale Orăștiei, începând cu echipa managerială. De sus de tot, până la maistrul de secție au concurat neloial, și-au tăiat craca de sub picioare încercând să prospere la domiciliul unde și-au înregistrat firmele căpușă. În acest timp, pe piața blănăriei invazia produselor din China, Turcia, Grecia sau Italia au făcut ca românii să devină cel mai prost îmbrăcat popor din Europa. O privire aruncată pe geamul trenului în gară și imaginea amărăștenilor ce coboară, îți oferă o plajă de culori și o urâțenie a zdrențelor aruncate pe umeri ce te duce la disperare.

Cu certitudine, ne-am aflat în fața unei puternice expansiuni a importurilor de orice fel. Însăși logica lucrului - pentru o țară în derivă, nou anexată la un sistem economic străin și cu o dramatică încetinire economică, mergând până la un export insesizabil - ne pune în față imaginea gardului ruginit al *"Vidra/Favior"* Orăștie. Entitatea economică - cu activitate din 1922 și specializată după 1938 pe achiziții de piei crude, pe confecționare pe haine și alte produse din blană - a parcurs momente greu de definit. Generate de însăși desființarea tratamentului preferențial ce se mai acordă produsului provenit dintr-o țară în curs de dezvoltare. Grosul exportului care - anii trecuți - se îndrepta spre țări U.E a devenit și el intracomunitar. Un alt regim al TVA a dus la trecerea unui timp de blocaj până la recuperarea plății de către exportatorul român. Pentru țări tradiționale precum Rusia, China ori Turcia, orăștienii au întâlnit acum taxe vamale defavorabile. La ele s-au adăugat pentru exportatori și efectele dezastruoase ale aprecierii/deprecierii leului și nesfârșitele variații ale euro. Dar mai ales căpușele - cele mai multe înregistrate în fața celor investiți cu atribuții directoriale au adus și insolvența. Chiar și cel îndrituit cu reorganizarea nu credea în viabilitatea procesului. În final ce interes avea atunci când azi nimeni nu-l verifică...

DE LA GLORIE LA FALIMENT

În fața mărcii - ce altădată era *"Vidra/Favior"* Orăștie - poți chiar să te raportezi la institutele de prognoză ale României. Dramatic este că aceia puși să gestioneze încasările și să supervizeze acest îngrozitor deficit stau în spatele sistemului. Un sistem de gașcă și o clientelă girată de primii dregători locali ori de la centru trec prin ițele unor proceduri birocratice, suprapuse, incapabile a finaliza vreun control inițiat cu recuperarea debitului. Adică, o treime din economia românească nu este fiscalizată! Iar această nefiscalizare are directă legătură cu rețeaua politică cientelară.

Semnalele din presă - certe și profesional documentate dar necercetate de către cei în drept - îl califică inclusiv pe *"șeful finanțelor, cel mai bogat bugetar din județ"* a nu fi străin de falimentarea acestui brand. O remarcabilă utilizatoare de condei aduna cu sârguința-i recunoscută case, terenuri, dividende - neridicate la timp - cât și venituri declarate a fi obținute din creșterea oilor, la care se adaugă moșteniri, donații și spații comerciale. Toate în contul primului finanțist venit din mediul privat. Care înainte de a le aduna lucrase din interior în *"Vidra/Favior/Fablor"*. Și lucrase cu folos. Socotite - una cu alta - duc o prăpastie imensă între câștigurile înregistrate în perioada când aceasta activa în zonă, pe piața liberă, recunoscută a fi *"gri"* și cele după trecerea la frâiele financiare ale județului. Tocmai când Statul Român este în incapacitate de a colecta impozite și taxe! Și a plăti pensiile!

În consecință, nu pot să nu citez - "Mesagerul Hunedorean" din 2 iunie 2010, că: "*În timp, valoarea dividendelor neridicate a crescut de la 85.000 lei, în 2005 la 414.818 lei, în 2009, iar directorul executiv al D.G.F.P Hunedoara devine unic acționar la Fablor - Pell Orăștie. Un salt spectaculos...*" . Și să-mi reamintesc cum că, cu ceva timp în urmă, găsindu-mă prin Brașov, ca hunedorean nu m-am putut abține să nu iau câteva imagini din buricul medieval și turistic al centrului transilvănean. Și să suport ironia unui amic severinean ce voia de îndată să știe de când *"Vidra"* s-a evaporat prin *"Favior"* a devenit *"Fablor"* ori dacă *"Pell Collection - Cojoace Orăștie Haine Piele Marochinărie"* a dus cu adevărat remarcabila fabrica de altadată în gang-ul spulberării unei tradiții în blănărie până la, citez: *"Favior Vidra Orăștie S.A C.I.F RO 2147092 cu sediul social în Orăștie, str...notificare privind deschiderea procedurii de.... to increase taxes world vide hove compromised hope of economic revival..."* încheiat citat.

Septembrie 2011
Traian OPRONI

SĂRBĂTOARE ÎN PRAG DE TOAMNĂ BURSA OILOR DE LA COSTEŞTI

Zeci de crescători de ovine au fost prezenţi duminică la Costeşti în cea de-a VII-a ediţie a Târgului Expoziţie Ţurcana. Pentru prezentarea exponatelor au fost pregătite 120 de boxe, unde ciobanii veniţi din toate colţurile judeţului, şi-au prezentat exemplarele tuturor celor interesaţi. Majoritatea celor prezenţi îşi duc cu mândrie meseria de cioban, una din cele mai vechi meserii, din tată în fiu. Pentru mulţi dintre cei prezenţi este unica meserie ce o cunosc de mici copii şi de aceea o fac cu cea mai mare dragoste şi dăruire, devenind o adevărată pasiune.

După cum spunea însăşi primarul comunei Orăştioara de Sus, Viorel Bodea, în ultimii ani numărul crescătorilor de ovine s-a înmulţit: *„Sărbătoarea este una reprezentativă pentru societatea noastră, pentru cei care îşi desfăşoară activitatea aici, la poalele cetăţilor dacice din Munţii Orăştiei. Dacă în urmă cu şapte ani, în comună erau înregistrate 2.860 de capete de ovine, acum avem 14.500. Este o creştere importantă şi mă bucur să văd că oamenii de aici acordă o atenţie din ce în ce mai mare creşterii animalelor".*

Prezenţi la expoziţie pe lângă oficialităţile judeţului, preşedintele Consiliului Judeţean, Mircea Ioan Moloţ, deputata Mariana Câmpeanu şi subprefectul Marius Szabo s-a mai aflat şi Ministrul Agriculturii, Valeriu Tabără, ce a venit cu câteva ore întârziere de la o altă expoziţie de ovine din judeţul Caraş Severin.

În mijlocul mulţimii şi a ciobanilor hunedoreni ministrul a declarat că sectorul ovinelor a evoluat în ultimii ani, în special datorită sprijinului acordat de stat. *„Creşterea ovinelor este un sector care a evoluat foarte mult. Politicile de susţinere care le avem făcute la această dată, inclusiv subvenţiile şi acordarea acestor bani la timp, au determinat creşterea perspectivelor în acest sens cu atât mai mult cu cât pe piaţa europeană şi în cea din afara ei există o cerere importantă de produse provenite din sectorul ovin".*

La rândul său, preşedintele Consiliului Judeţean, Mircea Ioan Moloţ, ca un bun cunoscător în creşterea ovinelor, a spus că v-a susţine în continuare crescătorii de ovine, deoarece investitorii chinezi, *"ne vor lâna"*, aceştia arătându-se foarte interesaţi în valorificarea oilor pe piaţa asiatică.

Au fost oferite diplome şi premii în bani, platouri ornamentale personalizate, cupe şi medalii.

Locurile pentru cei mai buni crescători de ovine din judeţ au fost ocupate de cei mai gospodari ciobani:

Locul I: *Dumitru Andreşoiu din Orăştioara de Sus - Crescătorul cu cel mai mare efectiv de ovine (10.000 de capete)*

Locul II: *Dorin Damian Băiţa şi Ioan Lalu Sâncrai ambii pentru Crescătorul cu cea mai mare producţie pe cap de ovină*

Locul III: *Ansamblul „Fluieraşii" din Orăştioara de Sus - Cei mai buni animatori ai ediţiilor „Ţurcana"*

Fiecare dintre cei prezenţi s-a putut delecta alături de mici, virşli şi bere şi cu o tocăniţa de oaie sau un balmoş, alături de cunoscuţi interpreţi de muzică populară din judeţ, invitat special fiind cunoscuta cântăreaţă de muzică populară Elena Merişoreanu.

Stejărel Ionescu

